

ČÍSLO 6, ROČNÍK 1994

Mons. Josef Hrdlička, světící biskup olomoucký:

50 let od smrti sestry Marie Filomeny Dolanské

"Ctihodná sestra Marie Filomena Dolanská, ře-holnice, učitelka, představená sester dominikánek ve Vlaštovičkách, narodila se jako šesté z dvanácti dětí 30. listopadu 1895 ve Všemíně u Zlína. Roku 1915 maturovala na učitelském ústavě v Řepčíně, kde téhož roku vstoupila do kláštera dominikánek a dostala řeholní jméno Marie. Od roku 1917 až do roku 1941 působila jako učitelka ve Vlašto-vičkách na Opavsku. Tam nejlépe ukázala velkou lásku k národu svou náboženskou, kulturní a vlasteneckou činností, pro kterou byla gestapem zatčena 10. května 1941 a ponechána v samo-vazbě v Opavě. Za dva měsíce byla odvečena do koncentračního tábora v Ravensbrucku, kde trpěla po dvě léta. Za tu dobu jí nebylo dopřáno přijetí svatých svátostí ani v době velikonoční, ačkoli o to výslovně její bratr, kněz, žádal. Zemřela 8. pro-since 1943 na zánět a rakovinu čelistní kosti a byla spálena. Sestra Marie, neohrožená vlastenka, dominikánka, čestně reprezentuje svým svědec-tvím kongregaci bl. Zdislavy sester dominikánek, která jí k této statečnosti vychovala."

Tyto řádky jsou převzaty z věstníku přátel dominikánského řádu Růže dominikánská, 1947, kde je též uvedena děkonná zpráva jedné ze sester dominikánek, která se v těžké a vážné nemoci k ní obracela o přimluvu a dostalo se jí pomoci a uzdravení.

Při nedávné návštěvě v Dobromilicích při kněž-ském pohřbu byla mi děkanem P. St. Voglem předána fotografie této sestry, spolu s černým sve-trem, vráceným po její smrti s vyšitým věžeňským číslem 6724 B.4, a patnáctidesátkovým růžencem, svědkem jejího utrpení. V Dobromilicích působil její bratr P. Josef Dolanský a na jeho kněžském hrobě jsou uvedena i životní data sestry Marie Filomeny.

S odstupem 50 let od její smrti bychom si měli uvědomit, že statečné svědectví této ctihodné se-stry Marie Filomeny Dolanské a její památka by neměly upadnout do zapomenutí, ale posílit v nás smysl pro neohroženou věrnost Kristu a pravdě jeho evangelia i za cenu nejvyšších obětí.

Katolíci stejní jako jiní?

Ještě před deseti, dvaceti lety po-ukazoval u nás komunistický tisk na to, že katolíci se v sexuální morálce a rodinném životě dosti výrazně od-lišují od svého nenáboženského oko-lí, samozřejmě v tom smyslu, že jsou ukázněnější, zodpovědnější a věr-nější.

Deník Mladá fronta Dnes tvrdí ovšem ve svém vydání 12. ledna ně-co jiného. Redaktorka Marcela Pe-cháčková se odvolává na výzkum pražského Sexuologického ústavu, podle něhož se prý mladí katolíci chovají v této věci úplně stejně jako jejich ateističtí vrstevníci. Paní Pe-cháčková píše doslova: "Přes známý postoj katolické církve zejména k po-užívání antikoncepce (včetně kondomu) se ukázalo, že katolická víra ni-jak zásadně sexuální život mladých neovlivňuje. Katolíci se v sexu chova-jí pragmaticky, zdá se, že odlišují dogma od praktického života. Podle výzkumu nejsou méně promiskuitní, nepoužívají méně kondom a podob-ně."

Toto sociologické zjištění by bylo otřesné, kdyby je redaktorka Pecháč-ková sama nezpochybnila touto pa-sází: "Ke své víře se dotazovaní při-hlašovali bez dalšího zkoumání, do jaké míry své náboženství praktikují. Náboženství se v naší společnosti uplatňuje ve vyšší míře nově a dosud nenastal čas, aby lidem přešlo do krve, ač upřímně prohlašují, že se cítí být věřícími."

Tím je řečeno hodně. Stačí jen tro-chu se rozhlédnout kolem a není tře-ba žádného sociologického průzku-mu, aby člověk poznal, že mladí ka-tolíci chodící pravidelně ke svátostem žijí v sexuálním životě podstatně lé-pe než nevěřící. U tzv. hledajících, sympatizujících nebo praktikujících jen slabě se ovšem situace příliš ne-liší od nenáboženského okolí, ačkoli se títo lidé často velmi okázale pro-hlašují za katolíky.

Můžeme být se sexuální morál-kou mladých katolíků spokojeni? Usnout na vavřínech, jak jsou ti mla-dí katolíci dobří? Horšího omylu by-chom se nemohli dopustit. V západ-ních zemích v rozporu s morálkou hlásanou učitelským úřadem církve a obsaženou též v poslední encyklice Sv. Otce někteří katolíci propagují, že předmanželský pohlavní styk není hříchem, umělou antikoncepci včetně kondomu lze používat bez zábran.

U nás k takovým výstřelkům sice nedochází, nicméně v katolickém tis-ku, literatuře i u ambonu v kostelích se o této problematice mluví stále ostýchavěji, čím dál méně konkrétně a s obavami označit hřích pravým jménem. Nadto chybí to nezáklad-nější a nejdůležitější - představit mládeži sexuální čistý život jako krásný a pozitivní ideál, jako oprav-dovou revoltu a výstřelek v tom nej-lepším slova smyslu, když mladí lidé jsou a vždycky budou revoltě a pro-testu příznivě nakloněni. Pozitivní hodnota mravní čistoty a ideál čis-tého mládí se jen velmi málo

zdůrazňují. Chybí rovněž poukaz na to, že čistota a zdrženlivost před man-želstvím vedou k vnitřnímu prožitku radosti, neboť ideál pohlavní kázně není něčím ponurým a křečovitým, nýbrž naopak povznášejícím a krásným, co stojí za to si zamilovat a nadchnout se pro ně. Mladí lidé po-třebují od církve slyšet, že známost prožívaná čistě vede k hlubšímu po-znání obou a zodpovědnějšímu roz-hodování, jestli uzavřít či neuzavřít sňatek, rovněž tak i prožívání se-xuálního spojení po svatbě je v tomto případě plnější a krásnější.

Nynější Sv. Otec Jan Pavel II. je-ště jako krakovský arcibiskup a ještě dříve jako duchovní vůdce stu-dující mládeže mnohokrát hovořil o potřebě takto ukazovat mladým li-dem cestu bohatého a plného života. Svědčí o tom i jeho knihy (např. *Lás-ka a odpovědnost*) a divadelní hry (např. *Před zlatnickým krámem*). Ve svém postavení papeže o tom mluví neustále, nejnověji ve své encyklice "Splendor veritatis". Budeme i u nás v České republice následovat jeho příkladu?

Radomír Malý

Bezbožní nemají pokoje, praví Hospodin.

Iz 48,22; 57,21

Boží království je ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého.

Řím 14,17

Království Boží je mezi vámi.

Lk 17,21

Hospodinova věrnost je věčná.

Ž 117,2b

P A P E Ź J E P R O " O D Z B R O J E N Í A G R E S O R A "

V generální audienci ve středu 12. ledna Jan Pavel II. žádal účinné akce k "odzbrojení agresora" a zároveň se vyslovil pro potrestání vi-níků. Podle katolické nauky se každá vojenská agrese odsuzuje ja-ko mravní zlo. Legitimní obrana se však považuje za přijatelnou a někdy i nutnou, podtrhl Jan Pavel II.

S politováním konstatoval, že ve válce v býv. Jugoslávii převážná většina obětí jsou nevinné osoby. "Jsme, bohužel, bezmocnými svědky vražedného procesu na Balkáně".

Jako nejučinnější humanitární intervenci označil Jan Pavel II. mod-litbu. "Modlitba je též zbraní pro ty nejslabší, když trpí vinou nespra-vedlnosti." Zároveň je modlitba podle slov Sv. Otce zbraní duchovního bo-je, který vede církev ve světě. Přitom vzpomněl dne modliteb za mír na Balkáně, který vyhlásil na 23. leden.

Lidská práva jsou na Balkáně porušována strašným způsobem. Ti, kteří jsou za tato porušování zodpo-vědní, snaží se své akce ospravedl-ňovat zásadou poslušnosti k roz-kazům nebo k určitým ideologiím. V takových tragických situacích se však musí řídit podle objektivních kritérií. Ti, kteří byli odpovědní za hrůzné zločiny ve 2. světové válce, byli v poměrně krátkém čase voláni k odpovědnosti...

Ty osoby nebo skupiny, které jsou odpovědné za tragické události v bývalé Jugoslávii prý údajně nevě-děly, co dělají. Snažily se ospravedl-ňit své činy. Pro takový druh "ospravedlnění" nám toto století přineslo nemálo příkladů. Národní socialismus a komunismus se odvo-lávaly na poslušnost a na ideologii "osvobození", která slibovala jedno-tlivcům i celé společnosti ráj na zemi. V tomto ohledu nejsou nynější události na Balkáně ničím novým. Touhu po "lebensraum"(životním prostoru) i myšlenku vybraného ná-roda, rasy či privilegované třídy a její následky už bohužel známe...

(Kathpress 13. 1.)

Poselství Královny míru, Medjugorje 25. ledna 1994:

Drahé děti!

Vy všechny jste moje děťátka. Já vás miluji, ale děti, nesmíte za-pomínat, že bez modlitby nemůže-te být blízko mne.

V tomto čase satan chce vzbu-dit nepořádek ve vašich srdcích a ve vašich rodinách. Děti, nepo-volte mu! Nesmíte mu dovolit, aby vás řídil, ani vás, ani váš život.

Já vás miluji a přimlouvám se za vás u Boha. Děti, modlete se.

Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu.

Myšlenka na neděli

Jedním ze znaků dnešní doby je nepřetržitá a přehnaná činnost. Lidé jsou tak zatíženi pracovními úkoly, funkcemi, starostmi o rodinu, o své vzdělání a o další řadu možných a nemožných činností, že jejich život se **podobá řece**, ve které se **voda nikdy nezastaví**. Nepřetržitá činnost bez odpočinku, bez chvil zastavení, abychom se zamysleli, zhodnotili a opravili svou životní pouť, je životem, ve kterém nejsme schopni podat ten nutný a patřičný výkon.

Tento moderní způsob života zasahuje bohužel i náš křesťanský život. I když slovo Boží nám připomíná, že náš čas je krátký a my se musíme starat, abychom jej nepro-marnili, je nutné pochopit, co je tím myšleno.

O Pánu Ježíši se dočítáme v evan-geliích, že na něj čas velmi doléhal, nutil ho ke spěchu. A byly okamžiky, kdy se nemohl ani najít a ani si odpočinout. A přesto v evan-geliu vystupujeme ještě jednu **sku-tečnost**, a ta je velmi závažná. Pán Ježíš vyhledával samotu, opuštěná místa a čas k rozhovoru se svým Otcem.

Můžeme si položit otázku PROČ? Víme přece, že on byl Synem Božím, byl soupodstatný s Otcem, vlastně s ním byl v neustálém spojení. Jinak než my lidé. Potřeboval on ještě takovou zvláštní situaci pro modlitbu? Myslím, že je zde pro nás důležitější odpověď, že Ježíš nám chce **dát pří-klad ve všem**. Chce nám dát pří-klad, jak máme postupovat i my.

Otázka tedy zní, jak postupovat, co dělat, aby naše činnost, naše práce byla vnitřně účinná a půso-bivá.

Abyste naše činnost nebyla jen plá-cáním se ryby na suchu, musí být celá naše práce **ponořena** do prostředří silového pole Boží energie. Tak jako ryba je účinná a živá jen ve vodě, tak i naše činnost bude mít svoji působivost a sílu jen tehdy, bude-li stále napojena na pramen, ze kterého budeme čerpat energii. A my víme, že zdrojem veškeré ener-gie, síly a moci je jedině **Bůh**.

Ježíš byl nositelem této moci. Mohl tedy kdykoli z přímého spojení načerpat pro svoje unavené lidství novou energii. Ale on odchází do samoty, aby nám dal příklad.

My nejsme s Bohem spojeni přímo. My se na něj můžeme na-pojovat skrze Ježíše pouze modlit-bou. Jedině tehdy, když si to uvědo-míme, když chceme. Protože Bůh do nás násilně nevstupuje. A proto ne-zbytečně potřebujeme určité prostředí, abychom tohoto spojení dosáhli. A to prostředí je osamělé, nerušené místo (vejít do své komůrky).

Bez spojení s pramenem energie není možný křesťanský život. Ani práce, ani apoštolát, ani žádná du-chovní činnost. A protože jsme lidmi, kteří nemohou vykonávat dvě činnosti najednou (práci a čerpání energie), musíme na každé mít vyhrazen svůj čas.

V tomto směru se učíme od Kris-ta. Slovo Boží, příklad Pána Ježíše nám důrazně připomínají, že nesmí-me zapomínat na potřebný čas, na přestávky v naší činnosti, abychom se napojili na zdroj energie, na Boha. Abychom v modlitbě s ním prohovořili svoji práci, abychom si u něho odpočinuli, abychom nabrali sílu.

A tak můžeme říci, že vlastně každé naše nedělní společenství, naše společná účast na eucharis-tické oběti je pro nás únikem z uspěchaného všedního dne života na "osamělé místo", kde se modlíme, mluvíme s naším nebeským Otcem.

Kde se v bratrském společenství navzájem posilujeme ve víře, aby-chom ji pak jako světelnou energii vyzářovali do temné noci okolní nevěry.

Jak vidíme, **z poslání nás kře-st'anů plyne**, že se musíme nutně učit od Ježíše častěji vyhledávat "osamělé místo" a příležitost k mod-litbě. Bez zde získané potřebné ener-gie nemůžeme svůj křesťanský život plně prožívat.

J.D.

Opět najít jednotu

Čtvrteční vydání (20. 1.) vati-kánského deníku "L'Osservatore Romano" vyslovuje naději, že zalo-žením Italské lidové strany by opět mohla být nalezena politická jednotka katolíků. Stačí trochu odvahy, aby se k prospěchu obecného dobra hledala cesta společného postupu a jednoty.

K pokusu malé menšiny křesťan-skodemokratických politiků vytvořit konkurenční Křesťanskodemokratic-ké centrum cituje "L'Osservatore" názor jednoho ze zakladatelů Italské lidové strany Buttiglionioho, že je předčasné mluvit o "nevyhnutelném rozštěpení". Často je nutné nejdříve se rozejít, aby se později opět našla společná cesta v hodnocení a pro-gramu.

Papež Jan Pavel II. před krátkým časem vyzvedl význam jednoty ital-ských katolíků i v sociální a politic-ké oblasti. (Kathpress 21. 1.)

S I X T I N S K Á K A P L E

Papež Jan Pavel II. zamýšlí v du-bnu otevřít restaurovanou Sixtin-skou kapli. Návštěvníci tak budou moci opět vidět léta zahalenou Mi-chelangelovu fresku "poslední soud".

Na slavnostní bohoslužbu, která má otevření předcházet, jsou zváni také četní umělci.

R O D I N A Š K O L O U L I D S K O S T I

Při nedělním Angelus 2. ledna řekl Sv. Otec Jan Pavel II. o rodině a její současné roli:

"V jak mnoha rodinách zapustilo kořeny semeno rozdělení! V jak mnoha rodinách vzájemná láska uvadla a dospěla k neporozumění, ano, až k odloučení. V jak mnoha rodinách dochází k rozvodu manželství, který odporuje jeho nerozlučitelnosti, již Bůh stanovil jako základ rodinného života.

Ale navzdory těmto vnějším i vni-třním ohrožením zůstává rodina in-stitucí, jež odpovídá nejbezprostřed-něji přirozenosti člověka a stává se nejbohatší a nejbohatší školou lidskosti, v níž se zakouší zkušenost dobrovolně darované lásky, věrnosti, oboustranného respektu a obrany ži-vota. Rodina, která se snaží žít podle morálního zákona, získává také ve svém nitru první a základní zku-šenost míru."

" P O J I S T K A " ?

Vyšetřující soudce Rosario, pověřený vyšetřováním atentátu na pa-peže Jana Pavla II. z r. 1981, oznámil, že disponuje dalšími důkazy v této věci.

Z poznámek, které se našly u Alího Agci vyplývá, že byly pláno-vány atentáty dva: první na 13. května a v případě jeho neúspěchu druhý na 17. května.

Zavraždit papeže měl buď Agca nebo jeho společník Oral Celik. Dru-hý atentát byl plánován na dobu polední modlitby

Anděl Páně.

Z myšlenek P. THDR. Antonína Čaly OP

Úkolem liturgické hudby není posluchače pobavit nebo rozptýlit nebo působit, aby se pokochali uměleckými zážitky. Toto je úko-lem jiných druhů hudby. ... Litur-gická hudba nesmí člověka roz-ptylovat, nýbrž přivádět jej k use-branosti, k modlitbě.

Cokoli se zpívá na kůru, musí být spolehlivě připraveno a vypracováno. Vyžaduje to mnohdy velkého sebe-zapření, ale jinak to nejde. Nic není pro Boha obtížné, neboť Bohu nutno podávat jen to nejlepší.

Liturgický zpěv musí povzná-šet k Bohu svou krásou. Nestačí jen zpívat krásnou uměleckou li-turgickou skladbu, nýbrž se vyža-duje také ji krásně přednést. Krása hudební skladby totiž ne-závisí výhradně jenom na sklada-teli, nýbrž i na zpěvácích.

Je úplně samozřejmé, že zpěváci každou liturgickou skladbu důklad-ně a pečlivě nacvičí, aby liturgický zpěv dosáhl svého cíle. ... Což si Pán Bůh nezaslouží, aby chrámoví zpě-váci věnovali více péče nacvičování a přednesu liturgických skladeb k jeho cti a slávě a k povznesení věřících, než věnují operní zpěváci nacvičová-ní a přednesu operních skladeb k pobavení svých posluchačů, anebo i k ukojení své ješitnosti?

Aby liturgická hudba dosáhla svého vznešeného cíle, tj. oslavy Boha a povznesení věřících k Bo-hu, musí mít určité vlastnosti. V chrámě nemůže při liturgických úkonech zaznívat jakékoli hu-dební dílo, které tlumočí nábo-ženský text. Takové, duchovní si-ce ale neliturgické skladby, jsou např. oratoria, kantáty a velká moteta. Ačkoli takováto díla jsou opravdu umělecká a náboženská, přece se nehodí k liturgickým úkonům. Tedy každá duchovní hudba není liturgická.

Liturgická hudba musí být posvát-ná: a) protože posvátný je text, jež tlumočí a jemuž má dodat větší působivost; b) protože posvátné je místo, na němž je přednášena; c) protože posvátné jsou úkony, při nichž zaznívá. ... Proto Pius X. v Motu proprio praví, že liturgická hudba "musí být posvátná, a tedy prosta všeliké světskosti netoliko sama v sobě, nýbrž i ve způsobu, jakým bývá podávána od účinkujících".

Úmysly apoštolátu modlitby ÚNOR 1994 - MODLITBA - MEDITACE

Nemocný poustevník

Ve skytské poušti žil starý poustevník. Jednoho dne onemocněl. V tomto stavu dostal chuť na kousek čerstvého chleba.

Když se to dozvěděl jeden z poustevníků, dobrý chodec, vhodil si na rameno ranec, nacpal jej krajíci suchého chleba a vydal se na cestu do Egypta, kde vyměnil své krajíce za několik čerstvých chlebů a přinesl je starci.

Když druzí poustevníci tyto chleby uviděli, velmi se divili. Nemocný nechtěl jíst, neboť tvrdil: "To je krev mého bratra."

Poustevníci naléhali: "Pro lásku Boží, vezmi si ten chléb, obět' našeho bratra nesmí zůstat zbytečná."

Když uslyšel tyto řeči, stařec se uklidnil - a potom pojedl.

(Vyprávění Otců z pouště)

MODLITBA POSTIŽENÉHO

Prosil jsem Boha o sílu, abych dosáhl úspěchu.

Učinil mě slabým, abych si pokorně uvědomil, že jsem jen člověk.

Prosil jsem za zdraví, abych dokázal velké věci.

Dal mi nemoc, abych dělal lepší věci.

Prosil jsem o bohatství, abych mohl být šťastný.

Dal mi chudobu, abych byl moudrý.

Prosil jsem o moc, aby si mě lidé vážili.

Dal mi ubohost, abych poznal, že potřebuji Boha.

Prosil jsem za druha, abych nebyl sám.

Dal mi srdce, abych miloval všechny své bratry.

Prosil jsem o věci, které by oblažily mé žití.

Dostal jsem život, abych se mohl radovat ze všech věcí.

Nedostal jsem nic z toho, oč jsem prosil.

Ale dostal jsem vše, po čem jsem toužil.

Křesťanovi nesmí stačit pouze odsouzení zla, lži a zbabělosti. Křesťan musí být mluvčím a obráncem spravedlnosti, dobra, pravdy a lásky.

Jerzy Popieluszko

Maria ve světle víry 2

Poznámka: Omlouváme se našim čtenářům, že jsme v minulém čísle otiskli nedopatřením místo 2. hned 3. pokračování našeho seriálu o P. Marii. Nyní uvádíme omylem vynechanou část.

2. Matka Páně - Matka Boží (1) (Leo Scheffczyk)

Pro současného křesťana a jeho zbožnost je titul "Matka Boží" zcela běžný (ačkoliv se opět objevili teologové, kteří jeho oprávněnost zpochybňují). Co ovšem není možné zpochybnit, je skutečnost, že Maria je matkou svého Syna Ježíše Krista. Přesto bylo zapotřebí určitého vývoje v myšlení víry, než z označení "Matka Ježíšova" vznikl titul "Matka Boží". Předpokladem byl vývoj, který znamenal zcela jasné a nesporné uznání Božství Ježíše Krista. Ale i pak stálo vědomí víry před určitou těžkostí, totiž jak sloučit skutečnost Božství s pozemským narozením a lidským mateřstvím. Může se Bůh nebo Božská osoba narodit?

Zástupci liberalistické biblické školy na konci 19. století, kteří křesťanství pojímali jen v souvislosti se starověkem, zastávali názor, že titul "Matka Boží" byl odvozen z pohan-ských náboženství, která znala celé množství pohanských bohů a božských matek. Dokonce se věřilo, že bude možné přinést důkazy o tom, že k slavnostnímu vyhlášení Božského mateřství P. Marie na 3. vše-obecném koncilu r. 431 v Efesu ne-došlo náhodou, nýbrž právě proto, že zde obzvláště kvetl kult řecké bohyně Artemidy (Diany)

Je ovšem možno dokázat, že označení Marie za Matku Boží z hlu-bokých teologických důvodů nevyžadovalo žádnou závislost na pohanství, na jakou se odpůrci Mariina tajemství i na jiných místech odvolávají (na př. i pokud jde o její panenství). Daleko pravděpodobnější je právě opačný názor, že v nejranějších dobách nebyl tento titul silněji zdůrazňován právě proto, aby se zabránilo nedorozumění, že Matka Boží je nějakou transformací matky bohů ze starých kultů.

Odvozovat tento nejvyšší titul z pohanských představ je nepřijatelné i vzhledem k jeho biblickým předpokladům. Nový zákon sice nezná titul "Matka Boží" ani jako slovo ani jako pojem. Ale již dříve jsme ukázali, že obsah tohoto titulu je ve svém jádru i ve svých základních prvcích založen v Novém zákoně.

Již ve scéně zvěstování v Lukášově evangeliu sděluje anděl Marii, že počne a porodí Syna (Lk 1,31), totiž Ježíše, který se nazývá "filius Altissimi" (Lk 1,32). Maria je již zde uznána nikoliv pouze za matku obyčejného člověka, ale za Matku "Syna Nejvyššího", cokoli jen tento titul mohl znamenat. Každopádně označoval jedinečnou osobnost; takový titul totiž nedostala v Novém zákoně žádná jiná osoba.

Evangelium (L 1,43) nazývá Marii "mater Domini", matkou Kyrios, při čemž je nutno si uvědomit, že "Kyrios" v řecké bibli znamená nejvyšší titul, který je na úrovni jména samotného Boha.

Maria je pak i v dalším průběhu evangelijních zpráv o životě Ježíšově nazývána "jeho Matka" nebo "Matka Ježíšova" a "Matka Kristova" (Mt 1,18;2,11;12,46;13,55;J 2,3;19,26).

Proti tomuto zcela zřejmému důvodu, že Maria je Matkou Mesiáše, vznesla kritika námitku a poukázala na výše jmenovaný nedostatek. Ten se zakládá na tom, že v Písmě Ježíš sám titulu "matka" pro Marii nepoužívá. Z toho se vyvozuje, že Ježíš chtěl tím, že takto Marii netituloval, prohlásit takový titul za bezvýznamný. Takovýto předpoklad ovšem odporuje jednoznačnému způsobu, jak se Ježíš chová vůči své Matce, jak to známe z vyprávění o dětství Ježíšově u Lukáše (L 1-2) a ze scény ukřižování v Janově evangeliu (Jan 19,26).

Důvod, proč Ježíš tento titul nepoužil, musí být jiný. Vyplýval ze skutečnosti, že požadavky jeho poslání zatlačovaly do pozadí všech jeho lidské, rodinné a příbuzenské vztahy. V tom chtěl dát Ježíš příklad svým učedníkům a pozdějším apoštolům. Další důvod, že toto oslovení nevyšlo z Ježíšových rtů, je možno vidět také v tom, že pozemský Ježíš nechápal svůj vztah k Marii jen v běžném lidském chápání a nechtěl jej vyjádřit jen jako obecnou lidskou představu; neboť ve skutečnosti se jeví tento obsah, ačkoliv je současně pravým vztahem dítě-matka, daleko tajemněji a je nutno jej odlišovat od všech jiných lidských vztahů. Maria byla sice matkou Kristovou, matkou Bohočlověka, ale stála současně hluboko pod ním a byla stvořením jeho Božského Slova, které on také vykoupil. Nelze tedy tomu, že Kristus nepoužil toho-to titulu, podkládat negativní smysl. Kristus nechtěl dát najevo, že si méně cení své Matky a že popírá její význam. Chtěl však dát najevo, že v tomto vztahu matka-syn není podstatným to pokrevně-přirozené a pozemsky-lidské. Tento vztah matka-syn má vyšší smysl a je na vyšší úrovni, což není možno najít v čistě lidském vztahu.

Vědomí Mariina božského mateřství je skutečně něco podstatně vyššího než jen pouhý obsah pojmu. Sv. Ignác Antiošský (+ kolem r.110) říká v diskusi s dokéty, kteří popírali pravé Božství Kristovo, že Logos přijal lidské tělo z ženy, proto je tato žena Matkou Boží. *V dopisu církevní obci v Efesu stojí: "Našeho Boha Ježíše Krista Maria počala a nosila ve svém lůně sice jako potomka Davidova, ale z Ducha svatého."* Mezi raněkřesťanskými apologety můžeme uvést *Justina a jeho 1. Apo-logii: "Boží Syn se stal člověkem, a to z Marie Panny"*. Tato svědectví by bylo možno dále rozšiřovat a připojit výroky Ireneovy, Tertulianovy a Hippolitovy.

Ustavení titulu Bohorodička, Theotokos, k němuž došlo podle všeobecného přesvědčení v 3. století v alexandrijské škole, podpořilo učení Otců, a od té doby se již od něj neupustilo. Ranná tradice a s ní i učitelský úřad církve přijaly biblickou skutečnost mesiášského mateřství Mariina jako samozřejmost, ale rozvinuly ji dále k pravdě o Božském Mateřství. Tento vývoj probíhal paralelně s výraznější formulací Kristova Božství a vyplynul z něho jako nezbýtnost.

Ale nebyla to jen teologická nauka, která vznešený titul "Matka Boží" pozvedla k trvalému významu. Stalo se tak současně silou živé víry a zbožnosti, které, stejně jako ve všech vrcholných náboženských dobách, tvořilo s teologií živou jednotu. Nejstarší mariánská modlitba, kterou zná křesťanství, ona nám důvěrně známá modlitba "Pod ochranu Tvou se utíkáme", opírá se právě o tento Mariin titul a v něm má své bezpečné zakotvení. Modlitba zde oslovuje Marii jako Boží Rodičku a prosí ji o pomoc, pravděpodobně pod tíhou mučednických dob na konci 3. století. Říká se zde ještě (odlišně od pozdější středověké verze): *"Bohorodičko, utíkáme se pod ochranu Tvého mateřského slitování."* A není nejmenší pochyby o tom, že podle víry prosícího má Maria osvědčit své pomáhající a zachraňující slitování právě proto, že nosila pod svým srdcem Ježíše, který je ztělesněným Božím smilováním. Tak se stává skutečnost mateřství zvláštní cestou, a zde se již zračí v prostém volání zbožného prosebníka základní zákon mariologie, který je obsažen v titulu "Matka Boží": že cesta vede jen "skrze Marii k Ježíši".

Ale teologické myšlení při objasňování Kristova tajemství ještě více prohloubilo smysl božského mateřství Mariina a význam tohoto titulu. Stalo se tak při střetu s bludařským učením Nestora a jeho přívrženců, kteří to původně mysleli dobře a kteří odmítali uznat sjednocení mezi božskou a lidskou přirozeností v Kristu. Přiklonili se tak k názoru, že Bůh a člověk v Kristu jsou dva subjekty, které spolu pojí jen určitá morální jednotu. Maria podle nich mohla být jen Rodičkou Krista. Naopak koncil v Efesu pozvedl titul "Boží Rodička" (Dei genetrix, Theotokos) na úroveň součásti vyznání víry. (DS 251)

Slavnostním vyhlášením tohoto titulu bylo nestoriánské dělení Kristova tajemství prohlášeno jako bludné. Touto definicí byly postíženy přirozené i dokétské nauky, které přiznávaly Kristu buďto jen zdánlivé tělo, nebo tělo z nebeské matérie. Pak by byla Maria jen "jako" matkou Kristovou a matkou Boží.

V čem ale spočívá poslední důvod tohoto jedinečného titulu "Matka Boží", který v sobě obsahuje současně božské i lidské? To je otázka, kterou si musí položit také teologie, neboť sám o sobě a posuzován jaksi na první pohled obsahuje v sobě něco protichůdného. I z teologického hlediska bychom se mohli domnívat, že Maria byla matkou a rodičkou Kristovou jen pokud jde o jeho tělo, nikoli pokud jde o jeho Božství. Nebylo by pak

přirozenější přiznat jí spolu s Nestorem jen titul Christo-tokos (rodička Krista) a ne Theoto-kos (rodička Boží)? Církev ovšem trvá právě na tomto titulu a činí z něj takřka zkušební kámen pravého křesťanství.

Problém tkví stejně tehdy jako dnes ve formě otázky: Můžeme nazvat Kristovu Matku Bohorodička (Theotokos), když uvážíme, že Božská přirozenost v Kristu nemůže mít lidský původ ani lidský rozvoj? Tato otázka se ozývala především v době christologických sporů: Neměla by Maria být přiměřeněji označována jen jako rodička člověka? Ovšem s touto alternativou bychom uznali i její důsledek, že totiž ten, jenž se narodil z Marie, může být jen člověk. I moderní teologové zdůvodňují odmítnutí titulu Bohorodička a jejího obsahu výrokem: "Bůh se nemůže narodit" (H. Küng) Takový výrok je možný přirozeně pouze tehdy, když se zpochybní víra v Ježíše Krista ja-kožto Boha, který se stal člověkem.

(Překlad Lubomír Štula)

OTČE NÁŠ

C H R I S T O P H C A S E T T I , G E N E R Á L N
Í V I K Á Ř V C H U R U , Š V Ý C A R S K O

4. Třetí prosba Otčenáše: buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi.

Člověk by chtěl být svobodný

Prosba "buď vůle Tvá" má vztah ke svobodě člověka. Mohlo by se říci, že dějiny člověka jsou bojem o svobodu: člověk je potlačován, je brzděn ve svém rozvoji, trpí omezením své svobody. Brání se proti to-mu a požaduje stále více a více svobody a možností svého uplatnění. Ve smyslu této snahy stává se stále více svobodným, není vůbec udivující, že člověk chce být stále svobodnějším také vůči Bohu. Pociťuje Boha jako někoho, kdo omezuje jeho svobodu, kdo ho snižuje, kdo mu brání v jeho rozvoji. Člověk pak neříká Bohu "buď vůle Tvá", ale "buď vůle má".

Hranice přirozenosti

Co je vůbec člověk? Nejdříve má tělo. To znamená, že patří do přírody. Je její součástí. Zákony přírody ho omezují v jeho svobodě. Ale příroda není jenom jeho nepřítelem, od něhož se musí osvobodit. Naopak: člověk je ve světě částí této přírody - a to vynikající částí. Protože on může všechno toto poznat a pochopit. Může se z toho těšit. Většina dějů v přírodě probíhá němě. Ale v člověku dostává všechno teprve svůj smysl, protože on má svůj hlas, který může odpovídat, který může chválit a děkovat.

Hranice lidské společnosti

Člověk je od přirozenosti společenská bytost. On nemůže říci: Chci být sám. Víme, že jsme odkázáni na jiné lidi. Tak jako příroda, tak také lidstvo je drženo pohromadě zákony: sociálními zákony. Také tyto zákony kladou hranice svobodě člověka. Nej důležitější pravidla pro lidské soužití jsou uvedena na druhé tabuli Desatera. Se všemi těmito hranicemi je člověk Bohem stvořen. "Buď vůle Tvá" proto znamená: Zákony a přikázání Boží se mají zachovávat.

Zneužití svobody

V současné době jsme dospěli na hranice růstu. Člověk nezachovával zákony přírody, lehkomyslně je pohospodařil, vykořistil zemi. Když člověk jedná proti tomu, co je vlastně Boží vůle, pak příroda oplácí a škodí člověku. To znamená, že člověk škodí sám sobě, tím, že nezachovává zákony stvoření. To je ohrožení, v němž stojíme. Podobné platí pro společenské zákony. Jestliže budou lidé spolupracovat, když si budou navzájem pomáhat - na příklad v případě hladu ve světě, ale i v jiných záležitostech - pak by nastala šťastná doba lidstva. Když ale člověk člověka vykořisťuje, když jeden poroučuje druhého za věc, když zraňuje lidskou důstojnost, také toto škodí člověku - a to nejenom oběti, ale i pachateli! Také zákony lidskosti jsou Boží vůlí. Také zde zkoumají vědy, co je dáno a lidé by se měli před zjištěnými poznatky sklonit jako před vůlí Otce. Dnes jsme ve společnosti i ve společnosti národů od toho velmi vzdáleni. Proto pros-me: "Buď vůle Tvá", Pane! A nerou-hejme se proti tomu!

Osvobození od Boha...

Jak je to s osvobozením od Boha, o němž si lidé myslí, že Ho už ne-potřebují? Nyní dochází k tomu strašnému, kdy člověk Boha ne-uznává, proklíná Ho a říká: "Nevím nic o něm a nechci o něm nic vědět" a když prohlašuje: "Nenávidím Boha" - co se pak stane? Pak se nestane nic, jednoduše nic. Příroda se svými zákony

oplácí, když se zneužívá, společenská soustava lidstva oplácí, když jí lidé zneužívají a mstí se. Bůh ale neodplácí, když Ho lidé zne-užívají. Jak tomu rozumět?

...vyvolává větší lásku Boží

Ježíš Kristus nám dal odpověď. On nám řekl, že jeho a náš Otec nás miluje. Ale lásku není možno vy-nutit. Láska je nabídka a na tuto nabídku, se musí odpovědět. Láska k člověku, ke svobodnému člověku je výzvou jeho svobody. Bůh mi říká: "Já tě miluji." Tím jsem milo-vaným. Kdybych ale odpověděl: "Já tě nemiluji," odpoví On: "Pak tě miluji ještě více." Takový je Bůh a to je tajemství tohoto světa. Bůh miluje a proto nechává dojít svého jedno-rozeného Syna až na kříž. Vzpomeň-me si na podobenství o ztraceném synu. Otec ho nechává odejít, nebrá-ní mu. Když se vrátil, nepotrestal ho, nýbrž jenom řekl: "Miluji tě." A když to starší bratr nechápal, domlouval mu: "Je to moje dítě, které se ztratilo a teď se znovu na-lezlo." Více nefiká, protože lásku ne-ní možno jinak vysvětlit. To je to velké přikázání křesťanství, kterému tolik lidí nerozumí. Na tom záleží všechno, abychom takovou lásku opláceli.

"Bud' vůle Tvá"

To znamená: Chci dát odpověď Ježíšovu, který úplně splnil vůli Otce a před svým utrpením a smrtí řekl: "Ne má, ale Tvá vůle ať se sta-ne" (Lk 22,42). Chci dát odpověď Mariinu, která řekla andělu Gabriele-ovi: "Ať se mi stane podle tvého slova" (Lk 1,38). Chci ustoupit do pozadí a nežít vlastnímu sobectví, sebelásce, nýbrž jednoduše milovat, protože Ty mě máš rád. "Bud' vůle Tvá" je prosba o lásku, která do-držuje Boží přikázání a v každé si-tuaci se pokouší říci: "Ano, Otče!"

*Můj Pane a Bože,
odejmi ode mě všechno,
co mi překáží
přijít k Tobě.*

*Můj Pane a Bože,
dej mi všechno,
co mě vede k Tobě.*

*Můj Pane a Bože,
odejmi mě sobě samému
a dej mi,
abych patřil cele Tobě.*

(Bratr K.)

Z K N I H
M A T I C E C Y R I L O M E T O D Ě J S K É s . r . o .

Dr. Antonín Čala OP

Základy víry

Ze všech historických pramenů života Ježíšova je patrné, že jeho osobnost je v dějinách lidstva jedi-nečná. Objevil se v odlehle zemi římské říše. Tam tráví v zapadle vesnici devět desetin svého života. Nechodí do škol, nestuduje z knih, nestýká se s učenici. Je tesařem. ...

Po třiceti letech vystupuje najed-nou na veřejnost a začíná působit. Nemá žádné lidské prostředky: ne-má peníze, nemá školní vzdělání, nemá politickou moc. Pohybuje se téměř stále mezi chudinou a rád vyhledává opovrhované. Mezi tímto lidem koná mnohé zázraky. Připou-tává k sobě skupinu prostých rybá-řů, kteří ho následují jako jeho učedníci. Tak působí po tři roky. Jeho činnost záleží v tom, že hlásá novou nauku, povznášející a po-vzbuzující. Pro své následovníky za-kládá stálou společnost, církev.

Mezi vírou a nevěrou

Víra na základě Zjevení Božího a nevěra stojí proti sobě. Raciona-lismus se zde jeví jako určité zne-užití rozumu, což znamená jeho použití k účelům, ke kterým nebyl nikdy určen a pro které není způ-sobilý. Ve věcech Zjevení to zname-ná i náš rozum učinit směrnicí a měřítkem pro nauku o Zjevení, vytvořit podmínky, aby tato nauka ve své podstatě byla oprávněná a opodstatněná a zavrhnout ji, stojí-li v protikladu k našim názorům a zvykovému způsobu myšlení. Racio-nalista staví do středu sebe a ne svého Tvůrce.

Kardinál J. H. Newmann vidí nebezpečí, že tento postoj učinit samotný rozum měřítkem všeho proniká rovněž do církve a vede k matení duchů, ke zmatku při ro-zeznávání duchů, k rozštěpení kře-sťanů. Vidí nebezpečí v tom, že se objevují plány a akce, které chtějí vytvořit církev dle očekávání a snů své doby, volně řečeno: "Církev bez kłapek na očích." Jde o snahy vy-tvořit moderní nebo postmoderní církev, jejímž znakem je jednoduše "akceptovanost", přijatelnost od lidí. A můžeme v tom dokonce nalézt něco dobrého, říkají zastánci tohoto pohledu, kteří chtějí jít v duchu do-by. Zasazují se za sociální spravedl-nost, za chudé a utiskované, za humanisticko-lidský svět a to jim všude získává mnohé přívržence.

Avšak vyvstává otázka: Je toto prvořadým posláním Kristovy církve, má pouze toto tvořit vlastní a celou podstatu církve, nejedná se o odpad od Krista a Jeho poslání pro tento svět? Tyto oba zcela protikladné po-stoje, tak jak jsme je zde vyložili, se nemusí tak jasně profilovat. Existují smíšené formy a kompromisy. Exis-tují však také ohniska střetů mezi vírou na základě Zjevení a postoje na základě uvědomělého či "osví-cenského", čistě rozumového. Zřej-mým se stává tento postoj například tam, kde jde o způsob života v cír-kvi, který vyplývá z Evangelia. Dnes prožíváme a zakoušíme generální útok proti katolické církvi jako nad-přirozenému fenoménu a jako na-padnutelné instituci ve společnosti. Na základě toho porozumíme též vedené kampani proti celibátu a (i když více skrytě) též proti řádovým slibům a křesťanskému manželství. Ostří tohoto útoku je namířeno proti třem výzvám jako životním formám následování Krista, které lze pocho-pit jen na základě Kristova Evan-gelia, tedy na základě nadpřirozené víry. Budeme-li pozorně sledovat předkládané argumenty pro a proti, nemůže se mluvit o diskusi, protože diskuze jsou tak žhavé, že vyvstávají spíše emoce než argumenty. Nedo-statek nadpřirozeného myšlení - slovo "nadpřirozený" přivádí hned mnohé do varu - se projevuje v tom, že se boj vede mnohokrát jen s polo-pravdami a pohled na celek je za-mlžen. Právě tak pohled pro a proti celibátu.

"Celibát není dogma - pouze cír-kevní zákon." Jak často se opakují podobné věty. Bohužel neodpovídají pravdě a skutečnosti evangelia. Celi-bát je prvořadé a nejniřtější způsob života, který uvedl do života Kristus. Způsob následování, ke kterému Kristus povolává ty, kteří to mohou pochopit (Mt 19,11). Motivací pro tento způsob následování je "kvůli nebeskému království" (Mt19,12). Tento způsob následování Krista byl žit křesťany od prvopočátku: sv. Jan, sv. Pavel a dle 7. kap. 1 listu Korint-ským též ženami, kterým Duch Je-žíše vložil do srdce naprosté ode-vzdání se Bohu kvůli Pánu a Jeho Evangeliu. Nepociťovaly snad tyto ženy, které svobodně zvolily tento způsob života, spojení s panenskou Matkou Pána? Církev spojila tento stupeň následování se svátostnou účastí na apoštolském poslání pro kněze a biskupy. Požaduje svobodné přijetí biskupské a kněžské služby, spojené s tímto způsobem života. Každý je před svěcením dotázán na toto rozhodnutí. Nikdo není k tomu nucen. Ten, kdo pro kněžství spoje-né s tímto způsobem života, říká své ano na celý život, dává své ano osob-ně Pánu, ne nějakému církevnímu zákonu. Je pouze polopravdou, když v otázce pro a proti celibátu se říká, že by církev skrze ženaté kněze měla získat nové zkušenosti, které dosud nemá. Od II. Vatikánského koncilu, kdy existují v církvi svobodní i že-natí jáhnové, má církev sv. možnost získávat zkušenosti v této oblasti. Nerespektují se podobné zkušenosti při pohledu na zkušenosti jiných církví, evangelických nebo pravo-slavných. Úplným zfalšováním sku-tečnosti je argument: Celibát, pa-nenství, svobodný stav kvůli nebes-kému království, není prý zname-ním, není více signem předcházející doby. Protože chybí akceptabilnost, přijatelnost ze strany lidí. Nepocho-pili by prý tento způsob života ve světě, který žije partnerským živo-tem.

Mluvil snad Kristus o přijatel-nosti (akceptabilnosti)? On naopak mluvil o "chápání a nechápání". A tato slova jsou blížká dalšímu Kristovu slovu "odpor". Mluví-li se tolik jako dnes o způsobu života ja-ko je následování Krista za cenu zřeknutí se manželství a rodiny, pak je právě toto znamením. Kristus řekl, že až do konce časů budou ta-koví lidé, kteří se kvůli Němu zřek-nou všech pozemských dober.

Jsou hlasy, které říkají: Kněz je také jenom člověk, musí najít lidské naplnění, potřebuje intimitu, poro-zumění, být milován - potřebuje vše lidské a pak teprve by mohl rozumět lidem a jim sloužit. Kristus to řekl ale jinak: Řekl, že apoštol potřebuje jen jedině: Ho samotného. A kvůli Němu že dokáže vše opustit, řekl to vícekrát (Mt 19,2) a na riziko vše opustit, jak se o tom zmínil sv. Petr, odpověděl, že život sám v sobě je ri-zikem, neboť je dočasný a pomíjivý. Avšak riziko kvůli Němu staví naději na stonásobný zisk. Co se týká po-rozumění ostatními lidmi, mluví Kristus o daru Ducha svatého, který může udělit poznání srdce. Rozumět neznamená vše "sám prožít", nýbrž vžít se svým srdcem do srdce dru-hých lidí, je to dar Srdce, dar Du-cha. Mělo by být poukázáno, jak je to s polopravdami a s falšováním právě na příkladu s celibátem. Platí to podobně i u povolání k panenství ve světě a u řádných slibů a u man-želství žitých dle stvořitelského a vy-kupitelského plánu.

Od doby, kdy vyšel spis J. Ada-ma Möhlera "Nerozdělená služba", který sloužil proti kampani za zruše-ní celibátu (březen 1928), se nevy-skytly žádné nové argumenty pro a proti.

Co je zapotřebí, není nová disku-se, nýbrž rozhodnutí, které sv. Ignác z Loyoly chápe ve své knižečce Exer-cicie jako "magis", to je více pro Boha a lidi.

J. H. Newmann se již ve svých 16-ti letech rozhodl žít ve svobod-ném stavu. Stalo se to na základě jeho prvního obrácení, kdy se mu Bůh stává vším (jediným, opravdo-vým doslova). Poznal, že Bůh pro něj připravil svobodný stav.

Prelát Ludwig Scharf
(z časopisu Bote von Fatima z němčiny přeložila V.M.D.)

V novém katechismu se při otázce modlitby věnuje pozornost staro-zákonní modlitbě tak, jak se uplatňovala kolem stánku Božího, kolem archy úmluvy a kolem chrámu. Dělo se to pod vedením pastýřů a těch, kdo vedli lid. Zvláštní zásluhu při-tom má král David a potom proroci. Také v minulosti katechismy připo-mínaly proroky, a to zejména v sou-vislosti narození a působení Vyku-pitele. V novém katechismu je však posláni a působení proroků vyjádře-no těmito slovy: *"Proroci volají k obrá-cení srdce a přimlouvají se za lid, zatímco oni sami - jako Eliáš - s oh-nivou horlivostí hledají tvář Boží."* Máme zde dvě důležité myšlenky, které tvoří obsah modlitby: obrácení srdce, tzn. kající modlitbu a vše-chno, co k tomu vede a co k tomu člověku pomáhá, a dále hledání, ba dokonce až ohnivá horlivost při hledání Boží tváře.

To je něco obzvláštního, s čím se setkáváme v díle proroků a v jejich modlitbách. Zvláštní pozornost je v novém katechismu věnována žal-mům. Jedna taková výstižná cha-rakteristika, týkající se žalmů, zní takto: *"Žalmy jsou význačným svě-decstvím modlitby Starého zákona. Mají dvě nedílné části - osobní a společenskou. Žalmy se vztahují ke všem dobám dějin. Pamatují na za-slíbení už splněná a doufají v při-chod Mesiáše."* Příchod Mesiáše na-stal, ale víme, že další článek víry nás poučuje o posledním příchodu tak, jako často vyjadřujeme v liturgii skoro při každé mši svaté, když zpí-váme: *Na tvůj příchod čekáme.*

Vzhledem k tomu, že se žalmy modlí a naplňují v Kristu, patří pod-statně a trvale k modlitbě církve. Odpovídají lidem všech stavů a všech dob.

Při pohledu na tato slova si zno-vu lépe uvědomujeme, co znamenají liturgická místa pro rozvoj modlitby, nejen ve Starém zákoně, ale stále. Lépe poznáváme, co znamenají je-dnotlivé liturgické úkony. Lépe chá-peme smysl společné liturgické mod-litby. Nový katechismus se o tom zmiňuje ještě podrobněji ve zvláštní části, kde pojednává o liturgii hodin, tedy o té modlitbě, která se tradičně nazývala breviář.

Když slyšíme proroky v litur-gických textech, musíme se zamýš-let nad tím, že jeden z největších úkolů modlitby spočívá v tom, aby nás přivedl k obrácení srdce. Toto obrácení má být stálým úkolem na-šeho našeho života. Především vítěz-ství nad těžkými hříchy, ale nejen to. Je to i stálý boj proti špatným sklonům a náchylnostem, které se objevují. To je jakoby praktický a viditelný důsledek modlitby. Když někdy vidíme, že lidé nejsou v po-řádku, nežijí správně, je to jen vidi-telný doklad toho, že se málo modlí, anebo že se špatně modlí. Modlitba pře-ce vtiskuje správný tvar životu. V tomto směru je modlitba soustře-děná informace. Naproti tomu půso-bení třeba hromadných sdělovacích prostředků je většinou krajně roz-mělněná a rozptýlená informace, a někdy spíše in-deformace, neboli vtis-kování beztvareho zmatku.

Modlitba jako soustředěně vtisk-nutí správného tvaru lidské duši, a následně i lidskému chování a celé společnosti, dává člověku zvláštní dynamismus, životní elán, radost a chuť růst a zdokonalovat se. Člověk se v modlitbě stále více vnitřně při-bližuje k Bohu. To je to hledání Bo-ží tváře. Tento radostný postup by v nás měl být stále více patrný. Žal-my nám v tom mimořádně pomáhají.

Někdy věnujeme pozornost žal-mům obzvláštním způsobem. Žalmy nám znějí v liturgii jako odpověď na Boží slovo. Ta chvála, která je v ka-techismu připomenuta, že žalmy od-povídají lidem všech stavů a všech dob, je pro nás výzvou, abychom vě-novali ještě větší pozornost této modlitbě. Je to potěšující, že v no-vém kancionálu máme také řadu žalmů. Dost možná, že by stálo i za úvahu, zda by místo některých, a to i krásných modliteb, ale zdaleka ne-dosahujících hloubky žalmů, nebyly vhodnější žalmy skoro všechny. Anebo kdyby byly zdůrazněny jako druhá možnost vedle těchto modli-teb. Zejména zpíváme-li žalmy, a když si všimáme jednotlivých myš-lenek, hlavně při duchovních cviče-ních nebo při zvláštních setkáních, tehdy je třeba brát také žalmy jako základ našich rozjímání. To je cesta, kterou Boží lid kráčel již ve staro-zákonních dobách. Po téže cestě máme pokračovat také my. SK

I V D E M O K R A C I I J S O U V Ě Z Ň O V Ě S V Ě D O M Í 3

(pokračování brožurky P. K. Dachovského: "Sedm stateč-ných bojovníků proti inter-rupcím v USA")

Randal Terry

Je ještě mladý (34 let), protes-tantský pastor, přesto patří k vý-značným bojovníkům proti inter-rupcím. Má jedno dítě vlastní a 3 adoptované. V roce 1978 začal stu-dovat v biblické škole, aby se stal kazatelem. Roku 1981 dokončil Elim Bible Institut. Oženil se a chtěli se stát s manželkou misionáři ve Střed-ní Americe. Roku 1983 Bůh přerušil jejich plány a povolal je k misii v in-terruptních klinikách. Roku 1984 založil *Project Life* a měl představu:

1. Učinit vše možné k záchraně dětí a jejich matek na samém prahu interrupčních klinik.
2. Ukázat lásku Krista těhotným ženám v krizi poskytnutím všemož-né pomoci, aby mohly donosit dítě.
3. Vzdělávat veřejnost a církev a poučovat o hodnotě lidského života na základě bible.

Během svého volna začal postá-vat u klinik a snažil se přesvědčit ženy, aby zvolily život pro své děti. Začala mu pomáhat manželka. Zpo-čátku neměli žádné úspěchy. Proto je personál klinik začal fyzicky na-padat. Uprostřed potíží jim pomohli věřící jejich farností - The Church at Pierce Creek a shlukli se kolem nich. Bývalo

jich u klinik i třicet. Měli už publicitu, ale žádný zachráněný život. Nakonec se smůla zlo-mila. Během 14 dnů se pět matek rozhodlo ustoupit od interrupce. V říjnu 1984 otevřeli The Crisis Pregnancy Center, jež poskytovalo zdarma testy o mateřství, rady a dětské potřeby. Potom jim Pán vnukl novou myšlenku - otevřít domov pro svobodné matky. Zároveň poskytovali rozsáhlé informace o vzdělávacím školení. V lednu 1986 uskutečnili první misií Rescue (Rescue = anglicky záchrana - vzato z **Knihy přísloví 24,11: "Zachraň ty, kdo jsou nespravedlivě odsouzeni na smrt, nestůj stranou a nenech je zemřít"**). Uzamkli se na klinice, přijela policie a vyvěkla je. Mnohým věřícím se zdálo, že porušili zákon a odvrátili se od nich s kritikou.

Randall A. Terry o tom říká: *"Neodsuzuji je. Dlouhé hodiny jsem studoval Písmo, modlil se a studoval historii. Přišel jsem na to, že pokud je v kolizi lidský a Boží zákon, věřící má povinnost poslechnout Boha více než člověka."*

V létě 1986 se mu zdálo, že prohrávají válku: stále víc dětí bylo zabíjeno. Školní kliniky dívkám umožňovaly interrupce i bez vědomí rodičů. Národ ztrácel své svědomí. R. A. Terry se ptal Boha, co je třeba dělat k vítězství.

Odpověď dostal po mnoha modlitbách za několik měsíců. Bylo to ve vězení, kam byl krátkodobě uvržen. Nejprve cítil, že je třeba mít lítost a konat pokání. Za druhé je třeba jednat podle toho, že interrupce je vražda. Když vidíme někoho, že je zabíjen, logicky musíme fyzicky zakročit a zachránit ho. Je třeba skončit s krásnými slovy.

V listopadu 1986 vznikla Operation Rescue. Obrátil se na církve s výzvou o pokání a praktickým předvedením pokání do akce - míru-milovné sezení u vchodů na interrupční kliniky. Konaly se menší akce, ale 28. listopadu 1987 300 lidí zablokovalo vchod do kliniky v Cherry Hill poblíž Filadelfie. Aktivisté se modlili, zpívali a měli dokonce boho-službu. Několik hodin trvalo, než je policie odvěkla na stanici. Výsledkem akce bylo zavření kliniky na celý den. Životy byly zachráněny, protože lidé dobrovolně položili svá těla mezi oběti a vrahy. Cherry Hill znamenal předěl. Protože demon-strace byla pokojná, křesťané začali na akce hledět pozitivněji a začali se zapojovat.

Příprava Rescue v New Yorku (květen 1988) se stala snadnější. Bylo přítomno několik set aktivistů (také 20 protestantských pastorů, 15 katolických kněží, světicí biskup Austin Vanghan, 4 řeholnice, 1 pravoslavný kněz a 2 rabíni). V roce 1991 vedl "Léto milosrdenství" - sérii Rescues ve Wichitě Kansas. Bylo to organizováno ve městě, kde George Tiller provádí interrupce v pokročilém stadiu těhotenství. Bylo zatčeno 2 000 osob, což vzbudilo celonárodní pozornost. Aktivisté zakusili od policie mnoho příkoří (do konce mučení a sexuální zneužití žen). R. A. Terry sám mnoho pro-trpěl. Byl 35x uvězněn a strávil 7 měsíců ve vězení (z toho 4 měsíce v pracovním táboře, kde byl uvězněn s nebezpečnými zločinci).

Jako prorok ve Starém zákoně je hlasem pro tradiční křesťanské hodnoty. Varuje: "Jsme ve válce za duši národa a za budoucnost našich dětí." Podle něj jsou školy klíčovým místem války. Poukazuje na nemorální sexuální výchovu (která učí promiskuitě). Varuje, že ústavní práva a náboženské svobody jsou v nebezpečí. Proti této hrozbě založil "The Christian Defense Coalition", která učí křesťany, aby se chránili před policejní brutalitou, tyranii soudů a politického sužování. Dále zorganizoval "The American Anti-Persecution League". Právníci ligy budou napadat ty, kteří porušují práva aktivistů. R. A. Terry věří, že křesťané budou "převálcováni" zlem, jestliže ho budou tolerovat svou ne-tečností. Povzbuzuje křesťany, aby se chopili politiky k prosazení změn. Zdůrazňuje potřebu "bohobojných státníků" spíš než "zbabělých politiků".

Napsal "Operation Rescue" (která popisuje vznik hnutí a jeho teologické a filozofické zdůvodnění) a "Accessory to Murder" (byla napsána ve vězeňském pracovním táboře).

Úryvky z knihy "Operation Rescue"

...Mnoho je v sázce, cena je vysoká a čas je nyní. Jen ty a já s pomocí Boží můžeme obrátit příliv... Po-kud jde o sociální priority před tváří církve v Americe; číslo jedna je konec tohoto vraždění dětí. Žádný jiný hřích není větší než prolévání nevinné krve. Zastavení této krutosti vyžaduje okamžité, dohodnuté a obětivé úsilí církve. Osud Ameriky a budoucí existence církve je svázán s osudem dětí.

... Někteří věřící se v dobré víře mohou zeptat: "Je každý křesťan povolán k bitvě za život?" K tomu bych chtěl odpovědět: "Je každý křesťan povolán milovat svého bližního jako sebe?" Ano, každý je povolán udělat něco...

... Je to směšné, ale přesně to dnes říkají mnozí křesťané. Mají zájem o interrupce a o budoucnost Ameriky a modlí se, ale to je všechno.

Modlí se, ale nejednají a má-lo se děje.

Interrupční kliniky jsou otevřené. Interrupčníci pokračují v zabíjení.

... V dobrém i špatném politická změna přichází, když skupina Američanů přináší dostatečné napětí v národě a tlačí na politiky, aby změnili zákony.

... Franky Schaeffer řekl, že interrupční klinika na území křesťanské komunity, které si křesťané nevěšmají, by měla mít na dveřích cedulku: "Tato interrupční klinika existuje a pracuje s požehnáním křesťanské komunity."

Satan neopustí tuto pevnost bez boje až do konce. Každý, kdo vstupuje do tohoto konfliktu, by měl být připraven na duchovní bitvu.

Modlíš se? Jestliže ne, zastav! Ani nezačni tuto službu, protože jakmile jednou začneš, budeš jistě zkoušen nepřítelem.

Rudolf Vašíček: Taky jedny Vánoce

Bylo po 16.hodině 28. prosince 1949. Pošmurný den. Z okna svého pokoje jsem uviděl přijíždět na velehradské nádvoří kolonu aut. Poznal jsem, že je to realizační skupina STB. Protože předtím jsem byl ano-nymně varován, hned mi napadlo: "Jedou pro tebe." Podkasal jsem si rychle talár, hodil na sebe kožen-kový plášť - dar dělník z Fatry Na-pajedla - vyběhl jsem na chodbu a po točitých schodech seběhl do při-zemí. Tam jsem se setkal s Karlem Trávníčkem, naším krejčím z vrátni-ce. Ustrašeně mi říká: "Otče, je tu STB, ptají se po vás". - "Vím!" A běžím dále chodbou do klášterní zahrady, vyšvihnu se pomocí větve švestky na ohradní zeď, seskočím dolů do koryta říčky Salašky... Je zamrzlá a já, kryt vysokými břehy, pádím na východ směrem k Uherské-mu Hradišti. To dosud pracoval ne-kontrolovaně pud sebezáchovy. Ted' se uklidňuji: zapnul rozum a paměť. "Dobrý pastýř dává život za své ov-ce... nájemník však utíká... vlk roz-hání a lapá ovce..." Vzpomínám i z "Quo vadis" Petrovo setkání s Pá-nem při jeho útěku z Říma před pro-následováním. "Petře, jdu do Říma, abych umřel místo tebe!" To roz-hodlo. Zarazil jsem se, obrátil o 45 stupňů, vyšel z koryta řeky a pokra-čoval přes louku na silnici a zpět do kláštera na Velehrad do svého pokoje. Auta STB mne minula, když se vracela s nepořízenou zpět. Nepo-znali mě.

Proč bych utíkal, říkám si pak v klidu, nikomu jsem nic zlého ne-udělal. Přihlásím se jim, ale půjdu se ještě nejdříve najíst. Zašel jsem do jídelny a v pohodě pojedl. Dnes se divím, že mi tehdy chutnalo. Pak jsem si dal do aktovky toaletní po-třeby a chtěl jít přes vestibul k vrátni-ci, abych zatelefonoval na SNB, že už jsem doma. Ale to překvapení! Otevíru dveře a vestibul je plný mužů, farníků. "Otče, my jsme tady. My vás nedáme, my jim ukážeme, zač je toho loket." Právě dveře a jdu se podívat z okna na nádvoří. Je plné lidí, dokonce jsou tam i děti. Seběhnu po točitých schodech k vrátni-ci a vytočím místní stanici SNB. Vyvolám velitele soudruha Veselého. Říkám: "Vidím, že na nádvoří je plno lidí. Co to má znamenat?" Odpovídá: "Proboha vás prosím, řekněte jim, ať se rozejdou, já se bojím." Utěšuji jej: "Buďte klidní! Zařídím! Přijďte však na nádvoří, abyste mi byli úředními svědky". Brzy přišli nejen oni, ale přijela dokonce i posíla: autobus četníků z Uherského Hradiště.

Vešel jsem do vestibulu a snažil se lid uklidnit. "Proč pro vás přišli za tmy?" ozývaly se rozechvělé výkřiky. "Bojí se světla? Gestapáci! My si pana faráře vzít nedáme!" V očích četníků vidím slzy. V nastalé vřavě - když se zvedly vášně - abych rozbouřenou hladinu zklidnil, nebrá-nil jsem se skupině mužů, když mě zvedli na ramena a za doprovodu lidí přenesli přes nádvoří a průjezd na silnici před klášter. Tam mě posadili do auta a zavezli do přifařené ves-nice Tupesy, do domu pana učitele Emila Hladkého.

Jenže - uvažuji - jsou to naši horkokrevní dobří moravští Slováci. Myslí to dobře. Ale může to mít pro ně tragické následky. Neznají bezbo-žecký komunismus. Krátce předtím se mi totiž dostal do rukou tajný důvěrný oběžník, který rozeslalo místním organizacím KSČ krajské vedení KSČ z Gottwaldova.

Stálo tam doslova: "Největším nepřítelem komunismu je římsko-katolická církev, která se zahnízdila zvláště mezi zemědělským lidem. Dříve nebude dosaženo zesocializo-vání venkova, dokud tento zavilý nepřítel nebude naprosto vyřízen. Ale my z nich nesmíme dělat no-čedníky. My musíme na to jít tak-ticky. My jim musíme dokázat vele-zradu a špionáž. My musíme odtrh-nout kněze od biskupů a lid od kně-ží."

Proto jsem pak v Silvestrovské noci z Tupes - ač hlídán našimi lidmi - uprchl a právě když na velehradské věži bila půlnoc a začínal r.1950, přelézal jsem klášterní zeď a vrátil se nepozorován zpět do svého uzam-čeného pokoje. Tady jsem pak pro-vedl účetní uzávěrku, uzavřel o no-cích matriky a potom jedné noci opu-štíl pěšky Velehrad. Z nádraží Ba-bice jsem pak vlakem vyjel nepozo-rován do Hradce Králové, kde mi spolubratři poskytli přístřeší. Z Hradce jsem zajel dále do Prahy k Otcí provinciálovi P. Šilhanovi. Spolu jsme rozebrali situaci. Veřejně působit už jsem tu v republice nemohl. Zbyly mi tedy jen tři možnosti. Buďto se skrý-vat, nebo uprchnout za hranice, nebo se nechat zavřít. Všechny byly tehdy ještě reálné. U každé situace jsme zvážili důvody pro i proti. Kamarádi z Aeroklubu Bystrice p. H. mi nabídli, že mě převezou letadlem za hranice, jiný můj známý, notář Skula, mi chtěl poskytnout skryš u sebe ve stí-nu tajného vězení STB vedle ONV v Hradišti... Výsledek našich úvah po vyzvání Ducha svatého však byl: strana a vláda začaly běsnit, plní se kriminály. Bude i tam potřeba kněží. Sv. Ignác by radil jít do ohně... Ří-kám: "Otče, prosím, dej mi požeh-nání, je to vůle Boží. Přihlásím se jim." Před 23. hodinou mě Otec pro-vinciál osobně doprovodil na nádra-ží. Ráno kolem páté hodiny jsem už byl ve Starém Městě a chvíli nato do-ma na Velehradě.

V klidu jsem se vyspal. V 11 ho-din jsem měl mši svatou v kapli u Panny Marie Unie. Bylo to 1. úno-ra, tehdy svátek sv. Ignáce Antioš-ského, biskupa, mučedníka, předho-zeného šelmám v římském Koloseu. Liturgické texty toho dne mě pak silily po dlouhá léta: "...Jsem Kris-tova pšenice... Budu drcen zuby bes-tíi... Nepadne-li zrno do země, ne-může přinést užitek..."

Sedl jsem do taxiku a jel na ONV v Uherském Hradišti. Zaklepal jsem na úřadovnu jeho předsedy, komu-nisty. Velmi mile a laskavě mě přijal. Byla to ale komedie. Viděl jsem, jak tiskne tlačítko pod deskou stolu. Na to vstoupil do kanceláře strohý pán: "Jak se jmenujete?" - "Rudolf Vaší-ček". - "Velehradský farář?" - "Ano". - "Ve jménu zákona vás zatýkám" a odváděl mě do vězení. Tam ve vrátni-ci nás potkal tehdejší náčelník věz-nice, oprýmkovaný pán, nadporučík Franta Horák. Práví: "Už ho vedeš, dacana?"...

Následovaly dále dva státní sou-dy. Konečný rozsudek 23 roků těžké-ho žaláře s příkazem stálého pobytu v pevné věznicí - ne na táborech - 50 tisíc Kčs pokuty, zabavení majetku, pak na 10 let ztráta občanských práv a zaplacení soudních výloh. Po-byl jsem ve vězení na různých mí-stech 12 let a 100 dní. Snažili se mne různým způsobem ponižovat. Když mi pak dali vyplnit dotazník, kde mimo jiné byla i otázka "jakého největšího životního

úspěchu jste se dožil?" napsal jsem: "...že jsem byl uznán za hodna něco trpět pro Krista Pána". Pánům sklaplo a začali mi dávat pokoj jako opravdovému mu-klovi - muži určenému k likvidaci.

Jezuita P. Rudolf Vašíček, v poslední době farář v Luhačovicích, zemřel začátkem letošního roku.

Medjugorje a lék proti rakovině

Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ...

Představte si, že začínáte chřadnout, lékaři mluví neurčitě o průběhu a délce choroby, začnete chodit na ozařování, či jste léčen chemoterapií a nakonec zjistíte, že máte rakovinu. Po počátečním šoku se začnete o tuto nemoc a možnosti jejího léčení zajímat a dozvíte se, že zdravotnické organizace dva roky zkouší lék na tuto chorobu a všech sto tisíc pacientů, kteří tento lék již užívají, se uzdravuje a nikdo z nich nezemřel. Ale komplexní hodnocení toho léku není uzavřeno, takže lékařské instituce dosud nemohou dát záruku, že nevykážou vedlejší účinky nebo jiná onemocnění. Co uděláte? Budete čekat dalších pět let, pokud se toho dožijete, až bude sledování účinků nového léku uzavřeno? Rozhodně ne! Jestliže se dosud u nikoho neprokázalo zhoršení zdravotního stavu, ani nikdo nezemřel, ale mnoho lidí se uzdravilo a další se uzdravují, určitě budete chtít tento lék užívat.

A s Medjugorje je to podobné. Svět se dostává do stále hlubší morální krize, která se zejména po pádu komunismu prohlubuje. Jen neinformovanost a naivita brání člověku přiznat si tuto realitu. I věřící lidé, kteří desetiletí chodí do kostela a modlí se, pozorují, že po skončení totality mají povrchnější kontakt s Bohem, cítí, že toho Pána Boha tak moc nepotřebují a že jejich modlitba je formální a zpravidla bez hlubšího pohnutí. Ze mše svaté odcházejí ve stejném duchovním útlumu jako byli před ní, pouze s jediným příjemným pocitem, že "nedělní povinnost mají za sebou". Skoro nikomu z přítomných na mši nepřijde na mysl, že se setkal se skutečným, živoucím Pánem všehomíra, který sestoupil na zem a žil našim životem se všemi problémy jaké máme my, aniž kdy zhřešil. On sestoupil na zem z lásky, aby nám zprostředkoval úmysly svého Otce a ukázal v praxi, jak máme žít. A bude to právě On, který jednou spravedlivě zhodnotí náš život. A my si to již téměř neuvědomujeme, podobné myšlenky čím dál tím více pocítujeme jako fráze a upadáme do stále hlubší pasivity a nemáme již touhu prosit o povzbuzující milost Boží a v tomto útlumu máme dokonce dojem, že zhruba žijeme v souladu s Božím rádem.

V době totality jsme snili o tom, že kdyby alespoň v hlavních zásadách byla dodržována náboženská svoboda, jak by se kostely zaplnily. A nyní je prakticky úplná svoboda, ale duchovní úroveň je horší než za totality. Je alarmující, že například v Bavorsku, které je nejkatoličtější oblastí Německa, v posledních dvou letech vystoupilo z církve více než čtvrt milionu lidí. Přitom na teologických fakultách se vědecky studují a upřesňují nejjemnější podrobnosti církevní nauky. Ale proč ten náboženský úpadek, zvláště v zemích s dlouhodobou náboženskou svobodou. Proč některé sekty získávají čleňky a katolická církev je ztrácí?

Někteří teologové začínají poukazovat, ale bohužel není jim popřáváno sluchu, že se málo prožívají a vysvětlují základní aspekty vztahu k Bohu. Píše se na vědecké úrovni a hodně se hovoří o lásce a snad se příslušný člověk i láskyplně tváří, ale v praktickém životě se ukazuje, že v sobě lásku nemá. Píše se a hovoří o pokore, ale i mnohdy slušný ateista cítí v těchto projevech pýchu. Píše se a hovoří o míru, usmíření a o ekumenismu, ale ve jménu pravdy a "správného výkladu Písma svatého" každý chce, aby ustoupil ten druhý. A tak se zase řinčí zbraněmi jako za středověkých svatých válek, nebo mezi vykladači Písma svatého jsou takové rozpory, že by se ve jménu prosazení pravdy nejraději vyvraždili. Nevzdálila se lidem ryzí láska k Bohu a lidem, kterou mají prostí, mnohdy málo vzdělaní a pokorní věřící lidé? Nevytratila se z našich srdcí schopnost živé, pokorné modlitby a snahy hledat vlastní chyby a zmírnovat je?

Ale abychom znovu takto jednali k tomu potřebujeme sílu, nadšení, čili milost Boží. Bůh takovou milost k obrácení dává, ale člověk pro ni musí mít přizpůsobené srdce. Dokonce dává i mimořádné milosti, ale ty jsou vázány na různé okolnosti, které určuje On a ne my. Jestliže je tato doba mariánskou, jak někteří říkají, pak je logické, že jsou mnohé milosti vázány na Matku Boží a její význam plánovaný Bohem pro tuto dobu. Potom nepřijetí tohoto plánu vede k ignorování záměrů Božích, a to je příliš opovážlivé.

Žijeme v době velké duchovní rakoviny a hyneme. Přitom máme lék, který nikomu neškodil a navíc prospěl více než dvaceti milionům lidí. Dosvědčují to nejen běžní věřící, ale i více než sto tisíc kněží a na tři sta biskupů katolické církve, kteří jej okusili.

Kdo byl v Medjugorji, tomu je jasné, že tam lidé získávají velké a mimořádné milosti Boží. Jen ti, kteří tam nebyli, mohou tvrdit, že to lze přirozeně vysvětlit. Miliony lidí tam našly spásu a živý vztah k Bohu. Je to nesmírný dar Boží lásky. Znovu se o tom z naší vlasti přesvědčili, např. ti, kteří putovali třemi autobusy na konci minulého roku, dále pět autobusů lidí na loňském srpnovém festivalu mládeže a sedm autobusů v září 1993.

Kdo se pohoršuje, kdo si zacpává uši a nechce o tomto léku nic slyšet a vymlouvá se, že to církev zatím neschválila, ignoruje první a jediné hodnocení Jugoslávské biskupské konference pro Vatikán z roku 1990, která konstatovala, že toto dění je v souladu s učením katolické církve, že přináší duchovní obrodu, ale že se zatím nekonstatuje nadpřirozený charakter (což se vždy konstatuje až po skončení zjevení). Kdo říká, že mu "stačí bible" a navíc požehnání těch-to zjevení zesměšňuje druhým, ten jde zřejmě proti plánům Božím.

Nastává doba, kdy se každý bude muset rozhodnout zda se přikloní k papeži nebo bude ignorovat jeho názory. Papež na italské biskupské konferenci v Miláně v roce 1988 na otázku biskupů, zda mohou věřící a též oni získávat milosti Boží v Medjugorji, odpověděl: Na vašem místě bych tam už dávno byl.

Jsme prostředníky lásky?

Ano, máme být prostředníky lás-ky - tzn. zprostředkovávat lásku, kterou přijímáme od Pána, druhým lidem. A snažit se ji zprostředkovávat všem - těm nejbližším v ro-dině, bratrům a sestrám v kostele i mimo něj, ale také svým sousedům a sousedkám - i svým nepřátelům.

Vždyť tuto lásku nepřijímáme sa-mi pro sebe, ale právě pro Pána a pro druhé. Když ji vracíme zpátky Pánu, dáváme ji tím zákonitě také druhým. Jedno bez druhého totiž nelze dělat dobře. - Snažme se co nejdokonaleji se otevírat lásce, aby-chom ji mohli co nejlépe předávat.

Tedy nic co máme skutečně dob-rého není naše vlastní. Ani láska nevychází z nás jako ze zdroje lásky, proto si ji nesmíme přivlastňovat, ani si na ni dělat autorské právo. - Toto správné vědomí stavu a půso-bení hodnot je nesmírně důležité. Je nutné se v tomto vědomí stále udr-žovat. V.D.

K A R D I N Á L
Š E D E S Á T N Í K E M

M E I S N E R

Na Hod Boží vánoční oslavil své šedesátiny arcibiskup Kolína nad Rýnem Joachim Meisner, rodák z Breslau (dnešní Wrocław v Pol-sku).

Jeho otec padl ve válce, matka se usadila v durynském Mühlhause-nu. V Erfurtu vystudoval teologii, tam také působil pastoračně; roku 1975 byl jmenován pomocným bis-kupem této diecéze. R. 1980 se stal biskupem v Berlíně, r. 1983 byl jmenován kardinálem. Úřad arci-biskupa v Kolíně nad Rýnem převzal v r. 1988.

Kardinál Meisner byl znám ještě jako berlínský biskup svojí podpo-rou, kterou prokazoval církvi v Če-skoslovensku a osobním přátelstvím se zesnulým kardinálem Františkem Tomáškem.

T A J N Ě D O K U M E N T Y

V moskevských archivech byly nalezeny tajné dokumenty hitlerov-ské kontrarozvědky z doby před druhou světovou válkou. Z Německa byly odvezeny po pádu III. říše.

Himmlerovi agenti v nich podá-vají zprávy, že Vatikán a římská ku-rie nenávidí nacistický režim a dělají všechno, aby napomohli jeho zni-čení. Jako obzvlášť nebezpečný od-půrce nacismu je jmenován prelát Giovanni Battista Montini, pozdější papež Pavel VI.

Agenti též informují, jak byla v Německu rozšiřována protinacis-tická encyklika papeže Pia XI. "Mit brenender Sorge" z r.1937, která vyvolala velký vztek Hitlera. Protože její přechovávání v bytech bylo ne-bezpečné, schovávali ji kněží do svatostánku.

Mladá inteligence přešlapuje

Je jistě hodně věcí, které narušují dobré vztahy mezi národy. Určitě k nim patří nárůst kriminality a s tím spojená prostituce. Pro českou re-publiku jistě není dobrou vizítkou, když zahraniční turista spatří po překročení hranice zástupy žen, které nabízejí služby pochybného charakteru.

Jaký obrázek si asi o Čechách ci-zinci udělají? Vždyť podle sociologic-kých průzkumů se v Čechách a na Moravě věnuje prostituci téměř 150 tisíc lidí. Velmi často se v této sou-vislosti zmiňujeme o obrovském ná-růstu pohlavních nemocí, včetně té nejtragičtější - AIDS. Jistě, to je zá-važný problém. Ale každá činnost spojená s kriminalitou má i svůj etický rozměr.

Jak jinak si lze vysvětlit, že prostituci v Čechách provozuje dle odhadů přes deset tisíc studentek vysokých škol, z nichž nejvýraznější skupinu tvoří studentky pedagogic-kých a právnických fakult. Když si uvědomíme, že z bývalých prostitu-tek vyrůstají v ČR budoucí učitelky, advokátky a soudkyně, docházíme k zjištění, že morální úpadek malého stře-doevropského státu je obrovský.

Podivné první krůčky mladé české inteligence nás jistě přivedou k za-myšlení, proč stále ještě zůstávají dveře západní Evropy zabouchnuty. Vůbec nechceme generalizovat, a tak konstatování, že se u nás pošlapává kolem silnic až nápadně moc, doplníme nikoli mentorující, ale také pouze konstatující připomínkou: O li-dí s prodejným charakterem nemají na západ od našich hranic zájem. I to si budou muset při otvírání evropských dveří příslušníci mladé české generace uvědomit.

Václav Prokůpek

(převzato z: Česko-bavorské výhledy, číslo 2/1994)

ZE SVĚTA...

* Nejbohatší zemí světa v r.1992 bylo Švýcarsko, jehož roční důchod na jednoho obyvatele činil 90 000 dolarů, nejchudší Mozambik s roč-ním důchodem 80 dolarů. Tyto úda-je poskytla světová banka.

* V Guatemale došlo loňského roku ke 140 popravám bez před-chozího soudního procesu a 1400 zatčením a uvězněním bez soudu. Oznamovala to guatemalská Komise práv člověka.

* Německý kancléř H. Kohl na-léhá na co nejrychlejší přijetí Polska, České republiky, Slovenska a Ma-ďarska do NATO. Je to podle něho nutné v důsledku volebního úspě-chu V. Žirinovského v Rusku.

Ratzinger: Mrazivé klima

Prefekt Kongregace pro nauku víry kardinál Joseph Ratzinger řekl v rozhovoru pro "Münchener Kirchen-zeitung", že v německé církvi vládne "mrazivé klima". Vůči Římu je živeno vědomé nepřátelství, mizí vnitřní soudržnost a radost z vědomí, že jsem katolíkem. Životní síla církve však i toto překoná, uvedl kardinál. Její nadějí jsou ti věřící, kteří pro ví-ru nasazují mnoho, ne jen peníze. Těch je podle kardinála stále dosta-tečný počet.

KATOLICKÁ RODINA HLEDÁ BYT (DOMEK) K PŘECHOD-NÉMU NEBO TRVALÉMU BYDLENÍ VÁŽNĚ DŮMĚ.

adr.: Jaroslav Novotný, Matice cyrilometodějská s.r.o., Dolní nám. 24, Olomouc, PSČ 771 00.

KŘESŤANSKÁ CESTOVNÍ KANCELÁŘ

A V E T O U R

nabíz jedinečnou příležitost k životní pouti do Svaté země:

IZRAEL

- 7.3. - 21.3. 94 -

9 900,- Kč !!!

Doprava - autobusem, 6x ubyto-vání v Izraeli se snídaní nebo polopenzí.

Příhlášky:

AVETOUR - Jiří Chválek,

Družstevní 995,

518 01 Dobruška,

tel. 0443-21929

"Mezi vámi stojí ten, koho vy neznáte." J 1,26

12. 2. - 12. 3. - 9. 4. - 14. 5. - 11. 6.

9. 7. - 13. 8. - 9. 9. - 8. 10. - 12. 11. - 10. 12.

8,30 hod. - Svatý růženec rozjímavý

9,15 hod. - Mše svatá

10,15 hod. - Výstav NSO - soukromá adorace

13,30 hod. - Společná adorace

14,30 hod. - Závěr bohoslužby

Příležitost ke svátosti smíření

Vlaková zastávka na trati Kolín - Havl. Brod, Leština u Světlé nad Sázavou - vzdálená 6 km. Možnost ohřát se ve farní budově i s teplým čajem. Informace: Římskokatolická duchovní služba, Světlá nad Sáz. č. 94; tlf. 0451/52370.

Chceme oslavovat Boha a prosit za duchovní růst nesmrtelných duší.

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ...

P R O Č J S M E L H O S T E J N Í ?

Balkánská Evropa (a nejen ona) vědomě pomíjí největší Boží příkázá-ní a my ostatní (křesťané) ne dost důrazně k tomu zaujímáme své osobní postoje. Co je nám přednější? Co je nám důležitější?

"Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí." Toto je největší a první přikázání. Druhé je mu po-dobné: "Miluj svého bližního jako sám sebe." (Mt 21,36)

Co je to za "lidi", kteří zavrhli De-satero Božích přikázání, zejména přikázání páté: "Nezabiješ", a zcela bez zábran střílejí a podřezávají bez-branné civilní obyvatele, demolují historická města a vesnice, ničí a pustoší tisícileté kulturní hodnoty a to vše bez vyhlášení války?

Myslím, že je třeba veřejně pro-hlásit, že každý kdo pozvedá v této oblasti (a nejen zde) zbraň proti dru-hému je vrahem, a jako s takovým by mělo být nakládáno. Vrah zůsta-ne vrahem, ať jsou jeho důvody ja-kékoliv. Spolupachatelem je každý, kdo mu v této činnosti jakkoli napo-máhá.

Takové jednání nelze nikterak omluvit ani tolerovat. Oni snad ani svědomí nemají, ale ono se jim samo připomene a přihlásí. Matka Boží ve Fatimě i Medžugorii včas a dlouho vyzývala k pokání. Marně??

Důrazně odmítnutí této genocidy světovou křesťanskou veřejností je právě nyní nejdůležitější povinností všech křesťanů, spolu s poskytnu-tím všestranné pomoci válkou strá-dajícím a snahou ukončit krveprolé-vání co nejdříve.

Nechtěl bych mít svědomí těch, kteří tento konflikt zavinili, rozdmý-chali a rozdmýchávají (zde i jinde), obzvláště politiků, kterým občané v dobré víře dali důvěru, aby demo-kraticky a dobře obstarávali záleži-tosti státu, národů, obyvatelstva, ci-vilizované společnosti. Jejich krátký pozemský život je poznamenán ostudnou hanbou. Zařadili se na smetiště současných dějin. Nepoučili se z historie nedávno minulé (1. a 2. světovou válkou), neb zlo je nepo-učitelné. O to těžší, doufám a věřím, bude jejich život "věčný". Zemi změ-nili v "peklo" jiným, a to jim bude zaslouženou odměnou, ač v jeho existenci zřejmě nevěří.

Čeho chtějí dosáhnout? Bohat-ství, slávy, uznání národa? Za vraž-dění civilního obyvatelstva a barbar-ské zpusošení celé země, vlasti??

Každý z nás křesťanů by měl dle svých možností a na svém místě přispět k odstranění tohoto "vředu Evropy". Ptáte se jak, když politi-kové a státníci, vyjednaváči a diplo-maté takřka ničeho nedocílili za uplynulých 20 měsíců?

Za prvé: Musí být slyšen náš hlas veřejně a důrazně v našem okolí. Přestaňme ze sebe dělat mrtvé brouky, nebo pštrosy. Za druhé: Poskytněme pomoc mate-riální (dle možností i malá částka, dar postačí - viz "peníz chudé vdovy" v evangeliu.) Co můžeš udělat, jako křesťan udělej hned. To co udělat nemůžeš, za to se modli! Za třetí: Proto prosme společně Pána i jeho Matku úpěnlivě a naléhavě.

Využijme toho, že můžeme s nimi právě v modlitbě rozmlouvat a prosit o mír a pokoj.

"Shodnou-li se dva z vás na zemi k prosbě, můj nebeský Otec jim to učiní; neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich." (Mt 18-19)

Mgr. Karel Hallík

R U 4 8 6 - O C O J D E ?

Zdálo by se - potrat jako potrat. Je-li život nenarozeného dítěte ukon-čován, není to jedno, jakým způso-bem k tomu dochází?

A přece: provádění chirurgických potratů umožňují za určitých pod-mínek zákony téměř všech zemí, za-tímco chemický potrat je povolen jen ve třech státech na světě.

Jsou dva hlavní důvody mimo mnohé jiné proč s užíváním RU 486 nemůžeme souhlasit. První z nich se vztahuje ke zdravotním rizikům. Ved-lejších účinků je tolik, že s výjim-kou léků proti rakovině by u každé-ho jiného farmaceutického příprav-ku byly důvodem ke stažení z lé-káren. O dlouhodobých následcích při aplikaci RU 486 se vzhledem k době jeho používání zatím nelze vyjádřit vůbec.

Druhý důvod je snad ještě závaž-nější. Představa, že žena "spolkne tři tablety a vše je vyřízeno", svádí k lehkomyšlnosti. Již v prvních člán-cích našeho denního tisku se hovo-řilo o RU 486 jako o "léku".

Každá žena je v prvních týdnech těhotenství ovlivněna probíhajícími hormonálními změnami a proto psy-chicky labilní. Jde-li o neplánované početí, snadno těhotná žena pod-lehne tlaku času i pocitu nadměr-ného zatížení a rozhodne se učinit krok, který již nelze odvolat. Teprve dodatečně se nežádka dostaví pocit viny, se kterým není snadno se vy-pořádat.

Propagátoři RU 486 tvrdí, že jde jen o jednu z forem umělého ukon-čení těhotenství. S tím lze souhlasit. Jde však o formu z medicinského hlediska riskantní a ze zřetele etic-kého přímo nebezpečnou.

Připustíme, aby se Česká repu-blika stala čtvrtou zemí světa, ve které je používání potratové tablety dovoleno?

Doc. MUDr. Květoslav Šipr CSc.

K E S V Ě T U - P R O S V Ě T

Protože jako křesťané máme být světlem, kvasem a solí světu, měli bychom žít poctivě, nic nepředstírat a jednat přímočaře. Když se pokou-šíme něco předstírat, maskovat ne-bo zakrývat, lidé to stejně prohléd-nou a potom je jejich soud o nás daleko horší. - Ano, svět nás stále soudí, posuzuje, jsme stále vidět. Posuzovat

druhého a soudit ho jistě vychází z lidské přirozenosti, narušené však dědičným hříchem. My, křesťané, bychom se měli poctivě snažit nesoudit, bohužel však často, jak vidíme, soudíme také; i když při-tom víme, že z člověka vidíme vždycky jen malý kousek, že náš pohled může být vždycky jen dílčí a omezený - velmi rozdílný od pohledu Božího.

Měli bychom si tedy uvědomovat především svou vlastní nedokonalost a nevyžadovat dokonalost od druhých lidí, když ji nemáme sami. Dokonalí nejsme, dokonalý však je náš Pán - a toho by si měl všimnout i svět. Jistě nepřitáhneme nikoho ze světa, když mu lživě budeme předkládat svou vlastní dokonalost, ale sám Pán, skrze nás, našim pro-střednictvím, může přitáhnout nebo povzbudit nějakého člověka. Když umenšování svého já dobře spolu-pracujeme s Pánem Bohem, a to ve víře, lásce a naději, stáváme se do-konalými nástroji v Jeho svatých (dokonalých) rukou.

Ano, bez Pána nemůžeme dělat vůbec nic. On je stále s námi až do konce světa, jak řekl - to nám je jasné. Kéž je také jasné nám i světu, že my, ač sami u sebe nedokonalí, jsme také stále s Pánem, a přijímáme s láskou a děkováním Jeho dokonalost - a to právě pro svět - z lásky ke světu.

Václav Drvota

PROSÍME O FINANČNÍ POMOC na opravu kostela v Dublovicích.

Číslo účtu: Spořitelna a. s. Sedlčany 35 305 1052 - 218 / 0800.

Všem dárcům děkují farní a Obecní úřad v Dublovicích.

- recenze - recenze - recenze -

KARMEITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ KOSTELNÍ VYDŘÍ

KARDINÁL GODFRIED DANNEELS:

KRISTUS NEBO VODNÁŘ?

V poslední době se objevuje na pultech knihkupectví literatura o se-ktách (i New Age) stále častěji. Je to celkem pochopitelné, neboť na území naší republiky jich vyvíjí svou činnost několik desítek, včetně těch, které se označují za "destruktivní".

Na mnohé nové otázky, které si často neumíme vysvětlit, podává za-svěcenou odpověď právě tato drobná kniha - pastýřský list bruselského arcibiskupa, kardinála Godfrieda Daneelse.

.....
"*... Sekty jsou přeborníky v ome-zování požadavků, v miniaturizaci. Malá hřejivá společenství, omezený výběr textů Písma, málo nebo žádná dogmata, tvořivá spontánní liturgie, mnoho osobní pozornosti, blízkost, která dobře působí a utěšuje, úz-kostné očekávání brzkého příchodu Kristova. Žádný odměřený klérus, žádné malicherné církevní předpisy.*

Své přívržence sekty nacházejí všude, avšak nejvíce mezi mladými lidmi, kteří ještě nikde nezapustili kořeny a kteří touží po citových vztazích. Jsou zklamáni velkými cír-kvemi nebo je vůbec neznají, a tak hledají něco menšího formátu. I ně-kteří dospělí se nechávají zlákat, a to nikoli pouze nevzdělanci, ale též lidé, kteří jsou kulturně i sociálně na výši. Nemálo lidí vysokoškolsky vzdělaných hledá východisko právě tímto směrem. A jsou tu konečně i ti, kteří měli nedorozumění s kněžími nebo se cítí být přezíráni církevními institucemi. ..."

.....
Asi ne náhodou jsem si vzpomněl při četbě této knihy na příhodu z předloňského léta: nutně jsem se potřeboval dostat do sousedního města. Jiná možnost než stopovat automobily nebyla v tu chvíli možná. Zastavil mě nákladník. Za ok-nem Strážní věž a jiné.

"Vy jste Svědek Jehovův?" nava-zoval jsem po úvodním pozdravu a domluvě řeč. "Jak jste se jím stal?"

"Původně jsem byl katolík. Ale chtěl jsem se dovědět něco víc a náš pan farář mi nikdy nedokázal po-řádně odpovědět. Až jednou přišli Svědkové a všechno mi vysvětlili. Uvěřil jsem, že je to ta správná cír-kev, když TO umí vysvětlit..."

Naše znalosti o otázkách víry jsou minimální. Nic nepomáhají ani modernistické, spíše již filosofické než náboženské proudy, které se dnes již nezakrytě šíří i v naší církvi - papežovo slovo není třeba brát váž-ně, protoevangelium není již proto-evangeliem, Kristus nekonal zázraky ale 'jen' mocné činy (přestože tento výraz je v evangeliu, jeho dnešní 'výklad' klade pak konání těchto činů na úroveň činnosti dnešních psychotroniců, božství Ježíše se pomalu viklá...) Uzavřít se do sebe, vytvořit si kolem sebe neprůnik-nutelný kruh či neschopnost komu-nikace s okolím není katolíkům dů-stojné. Řešením není ani občas propagované zavrnutí technického pokroku, zvláště pak televize, kina nebo videa.

Čeká nás tvrdá cesta. Na jejím počátku může být publikace "KRIS-TUS NEBO VODNÁŘ?", která nám pomůže utřídit si myšlenky, najít nejčastější podstatu našich možných problémů. Když nic jiného, budeme po přečtení knihy lépe připraveni na útok zvenčí. Že to vidím černě? Že to je nesmysl? Opravdu?! - Díváte se na filmy jako "E.T."? Jíte makro-biotickou stravu? Dáváte přednost alternativní medicíně? Přírodním metodám?

Zajímáte se o UFO? O tajemné, záhadné, o science-fiction? Myslíte si, že hvězdy mají vliv na osudy lidí? Desítky filmů, knih, článků, letáků hovoří přitažlivě, vzbuzují pozornost a sympatie, a to i řečmi o lásce k bližnímu, ochraně životního prostředí apod... A často ani nevíme, že hovoří řečí sekt nebo New Age. To je začátek. Na konci je Kristus zbavený Božství, Kristus s činy bez zázraků, Kristus člověk, nikoli již Spasitel...

Eva boj s hadem prohrála ve chvíli, kdy s ním začala polemizovat, diskutovat. Mohla volit jinak. Zda si my všichni (tj. církve) vezmeme ponaučení, záleží už právě jen a jen na nás. Navíc máme příslib vítězství... Přičiňme se s pomocí Boží, modlitbou i činem, na drobných každodenních lidských výhrách.

-jan-

ZE SVĚTA...

* V Praze byla založena Nadace Přemysla Pitra. Svě jméno nese po muži, který za minulé války zachránil stovky židovských dětí před ply-novými komorami. Zemřel r. 1976 v exilu ve Švýcarsku, kam emigroval před komunisty.

* Jubilea sedmdesáti pěti let se dožila paní Marie Zahradníčková, vdova po velkém básníkovi Janu Zahradníčkovi.

* Úřad města Zlína připravuje oslavy 100. výročí založení proslulé firmy Baťa. Její součástí bude též generální rekonstrukce města.

* Republikové vedení Křesťan-skodemokratické strany, zasedající v Brně, vyloučilo volební spolupráci s komunisty a Sládkovými republi-kány.

P . K O L Á Č E K S J V B R N Ě N S K É T E L E V I Z I

Redakci Moravského večerníku České televize v Brně, poskytl 6. ledna krátký rozhovor P. Josef Koláček SJ - ředitel české sekce RADIA VATICAN. Na dotaz, zda hodlá RAVA stejně jako jiné rozhlasové stanice, např. BBC, omezovat rozsah vysílání, odpověděl P. Koláček zcela jedno-značně, že žádné krácení vysílání RAVA neplánuje. Dokonce, dle názoru našich biskupů, se jedná o nej-operativnější způsob informatiky a ani po změnách našeho politického systému význam vysílání Radia Va-tican neklesl. Spíše naopak.

V zájmu co nejpestřejších zpráv ze života diecézí i řádů je žádoucí, poskytovat pracovníkům naší sekce v Římě dostatek informací, námětů k vysílání i odezvy na odvysílané pořady.

ZAK

HLEDÁME UBYTOVÁNÍ s ošetřo-váním mladé ženy, která je ochr-nutá - ležící a nevidomá. Nejlépe v blízkosti Hranic na Moravě a Pře-rova.

**Libuše Calábková, Bratrská 20,
750 00 Přerov.**

"Rodina je pramenem radosti"

Schönstattske hnutí rodin si dovoluje upozornit na knížečku P. Tilmanna Bellera:

Rodina - Živá svatyňka - 1. díl

Obsahově jde o průvodce po ži-votě a spiritualitě schönstattsých rodin pro všechny kdo touží po prohloubení rodinného života.

Cena 10 Kč; distribuce: KUBALCOVI, BLAŽOVICE 36,

PSČ 664 08

"Je dobré vědět kam, ke komu a komu patřím."

Otázky, odpovědi:

Máme se modlit ke svatým?

Proč se máme modlit ke svatým? Proč existuje i litanie ke všem svatým? Písmo svaté přece nikde o modlitbách ke svatým nehovoří, jen o modlitbách k Bohu. **O.P. Ostrava**

Nemáte tak docela pravdu, že Písmo svaté nemluví o účtě svatých a modlitbě k nim. V Kristově podobenství o boháči a Lazarovi se boháč obrací k Abrahámovi v nebi, jehož prosí o pomoc a o to, aby poslal Lazara do otcovského domu k bra-trům. To je důkazem, že obracet se ke svatým v nebi není proti bibli.

V křesťanském chápání jsou sva-tí vyznavači Krista, kteří ve svém ži-votě ho následovali hrdinským a výjimečným způsobem. V prvotní církvi byli za svaté pokládáni pouze mučedníci, kteří pro Krista prolili svou krev. Postupně se pojem "sva-tý" rozšiřoval také na ty, kteří sice nezemřeli mučednickou smrtí, ale podstoupili pro Ježíše Krista muče-ní, věnění či vyhnanství. Po milán-ském ediktu r. 313, kdy skončila éra krvavého pronásledování, se stá-vali předmětem úcty jako svatí též velcí biskupové, asketové, dobrodin-ci chudých, panny, mnichové apod. Ve středověku k nim přistoupili i křesťanští panovníci. Od 10. století v obavě před zneužitím a úctou nepravého svatého zavádí církve tzv. kanonizaci (nebo beatifikaci), jíž předchází zkoumání života kandi-dáta svatořečení.

Úcta svatých a víra, že jejich při-mluva u Boha může člověku pomo-ci, je doložena už od dob prvotní církve. Zvláštní úcta byla prokazová-na Matce Boží Panně Marii, o čemž svědčí evangelium sv. Lukáše. Fak-tem je, že v pozdním středověku došlo k jistým výstřelkům v úctě svatých, jimž byla prokazována ně-kdy stejná pocta jako Bohu. To vedlo k opačnému extrému v reformaci, kdy úcta svatých byla úplně odmít-nuta. Tridentický koncil v 16. století vrátil úctě svatých její správný, cír-kevní a teologicky podložený charak-ter.

Svaté na rozdíl od samotného Boha nevelebíme, pouze jim vzdává-me úctu jako vyjimečným následov-níkům Kristovým a prosíme o jejich při-mluvu. Takový je smysl modlitby ke svatým, taková je správná kato-lická podoba tohoto. Jestliže se obracíme k různým živým osobám, blízkým a přátelům s prosbou, aby se za nás modlili, proč bychom to neměli dělat i ve vztahu k již ze-mřelým, když věříme, že fyzickou smrtí život nekončí? O tom, že nám Pán může na při-mluvu svých věr-ných pomoci, svědčí svatba v Káni Galilejské, kde Ježíš Kristus promě-nil na při-mluvu Panny Marie vodu ve víno a tak pomohl pořadatelům svatby v překerní situaci. Prosba Matky Boží a světců o pomoc a při-mluvu má proto své biblické opod-statnění, je v Písmě svatém dolo-žena.

Jestliže věříme, že Bůh dělá všechno pro naši spásu a touží kaž-dého zachránit pro věčnost, je po-tom možné, aby svatým, kteří s Ním přebývají v nebi, byl osud kterého-koliv člověka lhostejným? To by po-tom těžko mohli sdílet život v při-tomnosti Boží. Zvláště nemůže být věčná spása kohokoliv z lidí lhostej-ná té, jež stála pod křížem svého Sy-na, té, kterou vzýváme jako Králov-nu všech svatých. Proto úcta P. Ma-rie a svatých, prosba o jejich při-mluvu a pomoc má svůj význam a svoji hodnotu.

Otec Antonín

M A L Ý S L O V N Í K " N O V É H O V Ě K U "

Na tomto místě budeme systema-ticky vysvětlovat obsah některých pojmů, s nimiž můžete přijít do sty-ku v rámci propagace hnutí Nového věku (New Age), které se na plno rozběhlo i v našich sdělovacích pro-středcích. Slova označená v textu */ budou v tomto slovníku postupně vysvětlena.

MONISMUS

(z řeckého monas = jednota) pojmání veškeré skutečnosti bez rozlišení mezi duchovními a hmot-nými podstatami.*/Panteistický mo-nismus ztotožňuje hmotu a Boha (Giordano Bruno, Baruch Spinoza). Materialistický monismus tvrdí, že neexistuje nic než hmota, která má svůj původ sama ze sebe. Jako protest proti ryze materialistickému chápání světa vzniká především pod vlivem orientálních */hinduistických filosofických představ názor, že svět je nikoli světem hmoty, ale světem duchů. Tento monismus odmítá ne-jen materialismus, ale také dualis-mus, který rozlišuje duchovou pod-statu od hmotné podstaty. Pro tento světový názor typický pro */antro-posofisty, */teosofisty a nejnověji pro */New Age není Bůh nic víc než evoluční princip veškerenstva (pro F. Capru je Bůh samoorganizující dynamika celého vesmíru). Problém zla je řešen tak, že i zlo samo má svůj původ v Bohu. "Zduchovnění" všeho toho, co existuje, na jedné straně vylučuje existenci osobního Boha jako stvořitele světa, na druhé straně otevírá prostor pro mystické nazírání vesmíru (*/astrologie) a pro víru v */reinkarnaci (převtělování). Člověk jako součást tohoto jediného vesmírného celku má nárok a mož-nost podrobovat si ke svému pro-spěchu duchovní síly, které jsou skryty v něm i ve vesmíru (*/magie).

Jaroslav Olšava

Jak jsem pacifikoval estébáka

Aby přespolní děti nemusely kvůli vyučování náboženství dlouho čekat na autobus, jezdil jsem kaž-dou sobotu do vesnice dětem mluvit o Kristu. Bylo to riziko, ale vyplatilo se. Školáci se shromáždili v jedné chalupě, posedali si okolo stolu, bý-val tam přítomen i někdo z dospě-lých, na sporáku si domácí vařili oběd a my jsme

měli pod řadou svatých obrazů na stěně hodinu ná-boženské výuky. Jenže čert nikdy nespí. O našem pokoutním vyučování se dozvěděl udavač a hlásil to.

Rozjelo se brzo vyšetřování nej-dřív ve škole a potom mě zavolali k výslechu do úřadovny StB. Drželi si mě tam čtyři hodiny. Celá věc mohla být skončena za deset minut. Mlelo se jedno a to samé stále do-kola. Oni: Jak jste se mohl odvážit svolávat školáky na soukromé vy-učování, když se smí vyučovat pou-ze ve škole a to děti řádně přihláše-né. Já: Pánové, v našem státě pře-ce platí, že vůle pracujícího lidu je prv-ní zákon. Nu, moji farníci mě žádali, abych učil u nich doma, protože če-káním na autobus maří děti čas a běháním po ulici jsou vystaveny nebezpečí úrazu, když tudy projíždí spousta auťáků. Jako správný ob-čan musel jsem respektovat vůli pracujících a vyjít jim vstříc. Co je na tom špatného nebo protizákon-ného?

Byli na mě dva. Ten domácí si pozval vyšší šarži z krajského úřa-du. Mlátili mi před očima do stolu rozdrbaným trestním zákoníkem a mysleli si, jak mi nažene strach. Ča-sem jsme přešli na jiná témata, na politiku, a já jsem v dobré náladě vyslovil pozvání: Pánové, můžete ke mně přijít třeba o půlnoci a udělat domovní prohlídku, já opravdu žád-né protistátní věci u sebe neschová-vám. Na závěr oba vyšetřující se-smolili písemný dokument, podle kterého mohu vyučovat děti sou-kromě mimo školu, ale pouze žáky té rodiny a ne z celé vesnice a tak si zřizovat filiálku školy, kde se mi zachce. Potom někdo přinesl kávu, vykouřil jsem s nimi nabídnutou ci-garetu a oni mě milostivě propustili domů.

Po několika dnech zatahal někdo za zvonec u dveří fary. Spěchám otevřít a on tam stál a jízlivě se usmíval ten mladý estébák. Napadlo mě, co asi chce, snad mě nepřijel zatknout? Protože mě rodiče naučili hosty do domu přijímati, otevřel jsem dveře dokořán: "Prosím, račte ke mně po schodech do podkrovní."

Čas od času se zastavil, prý jel tím směrem. Zpočátku to bylo bouř-livé. Utkal se s ateistou katolický kněz. Postupně se hrany obrušo-valy. Prohlásil, že ke mně jezdí rád. Patřil asi mezi takové policisty, kteří si potřebují podebatovat o problé-mech, na které se nemohou zeptat ve svém pracovním prostředí. Byl neúplatný. Věděl jsem, že má tři malé děti, proto jsem mu před váno-cemi nabídl pěkné obrázkové kníž-ky. Odmítl je vzít. Když byla u mě máti, zval jsem ho do kuchyně na kávu a bábovku. Odmítl to. Ten muž v sobě tajil dobrý vliv možná matky nebo babičky. Jinak platil za suro-vého vyšetřovatele. Když jsem se stěhoval do jiné farnosti, přijel se se mnou rozloučit. Nikdo není tak zlý, aby se v něm neskrývalo něco do-brého.